

Хмельницький національний університет
Факультет економіки і управління
Кафедра фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

Депозитарні послуги банківських установ: суть, різновиди та ліцензійно-регуляторні засади надання в Україні за матеріалами АТ «ОТП БАНК»

Рівень вищої освіти магістр

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
Шифр і назва галузі знань

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
Шифр і назва спеціальності

Освітня програма «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
Назва

КВРФБС.023202.01.09.00

Виконав: студент II курсу, група ФБСм-23-КБ Богдан СЕМРЯГА
Підпис Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Керівник: д-р. екон. наук, професор Раїса КВАСНИЦЬКА
Підпис Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Нормоконтролер Ірина ДОШЕНКО
Підпис Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

До захисту допускаю:
Завідувач кафедри ФБСС
д-р. екон. наук, проф.

Ніла ХРУЩ
Підпис Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

« 13 » 12 2024 р.

Хмельницький 2024

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет економіки і управління

Кафедра фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Освітня програма «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри ФБСС

Ірина / Ніла ХРУЩ

«02» вересня 2024 р.

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ

Семерязі Богдану Васильовичу

1. Тема кваліфікаційної роботи: Депозитарні послуги банківських установ: суть, різновиди та ліцензійно-регуляторні засади надання в Україні за матеріалами АТ «ОТП БАНК» керівник роботи Раїса КВАСНИЦЬКА, д-р. екон. наук, професор

Затверджено наказом ректора університету від 26 серпня 2024 року №60 (додаток №18)

2. Строк подання здобувачем роботи з 12.12.2024 року.

3. Вихідні дані до кваліфікаційної роботи: Нормативні документи Верховної Ради України, Уряду України, Національного банку України, спеціальна методична та наукова література, періодичні видання за темою дослідження, фінансова звітність АТ «ОТП БАНК» за 2021-2023 рр.

4. Зміст пояснювальної записки (перелік питань, що їх належить розробити)

1 Теоретичні основи депозитарних послуг банківських установ

2 Аналітичні засади надання депозитарних послуг банками на фондовому ринку України

3 Дослідження депозитарних послуг АТ «ОТП БАНК» - депозитарної установи та напрями підвищення ефективності їх надання

5. Перелік графічного матеріалу (із зазначенням обов'язкових креслень)

Підходи до змістової конкретизації суті поняття «послуга»

Ключові особливості послуг та їх характеристика

Види депозитарних послуг

Депозитарні послуги (операції) банків – депозитарних установ

Аналіз стану ліцензування депозитарної професійної діяльності на ринках капіталу України 2020-2023 роках

Позиції АТ «ОТП БАНК» в банківській системі України за основними показниками діяльності на 01.01.2023 та 01.01.2024 рр.

Динаміка капіталу, активів, зобов'язань та фінансових результатів КБ АТ КБ "ПриватБанк" та їх складових за 2021-2023 роки

Порядок надання АТ "ОТП БАНК" депозитарних послуг

Підходи до вдосконалення депозитарних послуг банків - депозитарних установах

6. Консультанти розділів кваліфікаційної роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв

7. Дата видачі завдання: 02 вересня 2024 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва етапів (розділів) дипломного проекту (роботи)	Строк виконання етапів проекту (роботи)	Примітка
1.	Вибір теми та узгодження плану кваліфікаційної роботи	протягом червня	виконано
2.	Визначення об'єкта і предмета дослідження, постановка мети і завдань відповідно до теми	до 15.09.24	виконано
3.	Збір, обробка статистичних матеріалів, фінансової звітності	до 01.10.24	виконано
4.	Аналіз та систематизація інформаційних джерел по темі дослідження	до 15.10.24	виконано
5.	Написання текстової частини кваліфікаційної роботи та оформлення роботи	до 05.12.24	виконано
6.	Підготовка ілюстративних матеріалів	до 10.12.24	виконано
7.	Попередній захист	з 12.12.24	виконано
8.	Захист кваліфікаційної роботи (згідно графіка)	з 20.12.24	виконано

Здобувач

Богдан СЕМЕРЯГА

Керівник роботи

Раїса КВАСНИЦЬКА

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи здобувача
Семряги Богдана Васильовича

на тему : Депозитарні послуги банківських установ: суть, різновиди та ліцензійно-регуляторні засади надання в Україні за матеріалами АТ «ОТП БАНК»

Актуальність теми. Сучасні економічні перетворення в Україні вимагають створення ефективної та прозорої інфраструктури фондового ринку, що базується на принципах соціальної справедливості, захисту інвесторів та конкуренції. Реалізація цих принципів сприятиме залученню інвестицій, розвитку національної економіки та забезпеченню стабільності фінансової системи. Таким чином, розвиток ринків капіталу сьогодні розглядається як одне з пріоритетних завдань будь-якої держави. Ефективне функціонування фондового ринку є ключовим фактором для забезпечення координації та розвитку фінансової системи в цілому. При цьому, депозитарна система країни є важливим елементом інфраструктури фондового ринку, що сприяє його стабільному функціонуванню та розвитку. Ефективна депозитарна система сприяє залученню інвестицій, розвитку підприємництва та підвищенню конкурентоспроможності національної економіки. Одними з ключових завдань сучасного регулювання фондового ринку є захист прав інвесторів та підвищення довіри до цього ринку. Депозитарна діяльність банків відіграє визначальну роль у забезпеченні цих цілей. Діяльність депозитаріїв спрямована на мінімізацію ризиків втрати цінних паперів, забезпечення їхньої цілісності та своєчасне виконання розрахунків. Тому, особливої актуальності набуває дослідження питання суть, різновиди та ліцензійно-регуляторні засади надання в Україні депозитарних послуг банківськими установами..

Мета кваліфікаційної роботи. Дослідження теоретичних та практичних аспектів надання депозитарних послуг в Україні банківськими установами та визначення напрямів підвищення їх ефективності за сучасних умов функціонування фондового ринку. Завданнями, які ставляться з метою досягнення мети кваліфікаційної роботи є:

- визначити економічний зміст, принципи, характеристики, функції та компоненти фінансового планування в банку;
- конкретизувати типи та видові характеристики фінансового планування в системі управління банківською діяльністю;
- проаналізувати методичний інструментарій і методики моделювання фінансового планування розвитку банківських установ;
- здійснити аналіз фінансового та майнового забезпечення діяльності АТ КБ «ПриватБанк» за період 2021-2023 рр.;
- дослідити розвиток підходів стратегічного фінансового планування діяльності банків на прикладі АТ «КБ «ПриватБанк».

Об'єкт дослідження. Депозитарна діяльність АТ «ОТП Банк».

Предмет дослідження. Теоретичні та практичні аспекти надання депозитарних

послуг в Україні банківськими установами.

Методи дослідження. З метою роз'язання завдань кваліфікаційної роботи використовувались такі наукові методи та підходи: абстрактно-логічний метод та ієрархічний підхід при формалізації моделі депозитарної системи України за її рівнями; методи узагальнення та класифікації при ідентифікації видів професійної діяльності, функцій та обов'язків Центрального депозитарію, НБУ, депозитарних установ; статистичний і порівняльний методи при проведенні аналітичної оцінки фінансово-майнового забезпечення діяльності АТ «ОТП БАНК», діяльності банку як депозитарної установи.

Наукова новизна результатів кваліфікаційного дослідження розкривається:

- у подальшому розвитку розуміння феномену поняття «послуга» як виду економічної діяльності, спрямованої на безпосереднє задоволення потреб різноманітних суб'єктів господарювання (індивідів, домогосподарств, підприємств тощо). Таким чином, послуга являє собою динамічний процес полягає у створенні цінності та забезпеченні споживчих переваг через виконання певних дій, як матеріальних, так і нематеріальних, у конкретний час і в конкретному місці;

- в удосконаленні підходів до захисту інтересів емітентів та інвесторів депозитарним установам доцільно через створення в депозитарних установах, в т.ч. й банках гарантійного фонду депозитарію із конкретизацією його складових.

Апробація результатів дослідження.

Участь у конференціях:

Апробація результатів дослідження через участь у:

- XI Міжнародній науково-практичній конференції «Стратегії, моделі та технології управління економічними системами» - SMTESM-2024 (6 грудня 2024 р., м. Хмельницький);

- Науково-практичній конференції «Інструменти регулювання національної економіки та стратегічні пріоритети розвитку підприємницької та торговельної діяльності в умовах глобальних викликів» в рамках Економічного форуму (5-6 грудня 2024 р., м. Хмельницький);

- V Всеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених "Розвиток інноваційного фінансового управління суб'єктами економіки в умовах реалізації євроінтеграційної стратегії України» (14 листопада 2024 р., м. Хмельницький).

Публікації. Квасницька Р.С., Семеряга Б.В. Роль та місце банків в депозитарній системі України // Стратегії, моделі та технології управління економічними системами : матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції (6 грудня 2024 р., м. Хмельницький). Хмельницький: Хмельницький національний університет, 2024.

Структура та обсяг кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Загальний обсяг роботи 70 сторінок, в тому числі 9 таблиць, 9 рисунків. Робота містить 4 додатки. Список використаних джерел містить 34 найменування.

ABSTRACT

Bohdan Semyaga

Full Name

Financial planning in the banking management system on the example of
JSC CB “PrivatBank”

Topic

The relevance of research. Modern economic transformations in Ukraine require the creation of an efficient and transparent stock market infrastructure based on the principles of social justice, investor protection and competition. The implementation of these principles will help attract investment, develop the national economy and ensure the stability of the financial system. Thus, the development of capital markets is now considered one of the priorities of any country. The efficient functioning of the stock market is a key factor in ensuring coordination and development of the financial system as a whole. At the same time, the country's depository system is an important element of the stock market infrastructure, which contributes to its stable functioning and development. An effective depository system helps to attract investment, develop entrepreneurship and increase the competitiveness of the national economy. One of the key objectives of modern stock market regulation is to protect investors' rights and increase confidence in this market. Banks' custodial activities play a crucial role in achieving these goals. The activities of depositories are aimed at minimizing the risks of loss of securities, ensuring their integrity and timely settlement. Therefore, it is of particular relevance to study the essence, types and licensing and regulatory framework for the provision of depository services by banking institutions in Ukraine.

The purpose of the qualification work is to study the theoretical and practical aspects of the provision of depository services in Ukraine by banking institutions and to identify areas for improving their efficiency in the current conditions of the stock market. Achieving this goal requires solving the following tasks:

- defining the essence of depository services and their place among financial services;
- studying the role and place of banks in the depository system of Ukraine and detailing the depository services they provide;
- analysis of the state of licensing of various types of professional activities in the capital markets of Ukraine in 2020-2023;
- analytical assessment of the activities of JSC OTP BANK and its financial and property support for the period from 2021 to 2023;
- study of the depository services of JSC OTP BANK, a depository institution, and ways to improve the efficiency of their provision.

The subject of the qualification work is the theoretical and practical aspects of providing depository services in Ukraine by banking institutions.

The object of the thesis is the depository activities of JSC OTP Bank.

Keywords: depository activities, services, depository services, depository institution

Зміст

	С.
Вступ	6
1 Теоретичні основи депозитарних послуг банківських установ	9
1.1 Суть депозитарних послуг та їх місце серед фінансових послуг	9
1.2 Роль та місце банків в депозитарній системі України та деталізація депозитарних послуг, що ними надаються	20
2 Аналітичні засади надання депозитарних послуг банками на фондовому ринку України	33
2.1 Аналіз стану ліцензування депозитарної професійної діяльності на ринках капіталу України 2020-2023 роках	33
2.2 Аналітична оцінка діяльності АТ «ОТП БАНК» та фінансово-майнового її забезпечення за період з 2021 по 2023 роки	40
3 Дослідження депозитарних послуг АТ «ОТП БАНК» - депозитарної установи та напрями підвищення ефективності їх надання	52
Висновки	62
Список використаних джерел	66
Додатки	70

Вступ

Актуальність теми. Сучасні економічні перетворення в Україні вимагають створення ефективної та прозорої інфраструктури фондового ринку, що базується на принципах соціальної справедливості, захисту інвесторів та конкуренції. Реалізація цих принципів сприятиме залученню інвестицій, розвитку національної економіки та забезпеченню стабільності фінансової системи. Таким чином, розвиток ринків капіталу сьогодні розглядається як одне з пріоритетних завдань будь-якої держави. Ефективне функціонування фондового ринку є ключовим фактором для забезпечення координації та розвитку фінансової системи в цілому. При цьому, депозитарна система країни є важливим елементом інфраструктури фондового ринку, що сприяє його стабільному функціонуванню та розвитку. Ефективна депозитарна система сприяє залученню інвестицій, розвитку підприємництва та підвищенню конкурентоспроможності національної економіки. Одними з ключових завдань сучасного регулювання фондового ринку є захист прав інвесторів та підвищення довіри до цього ринку. Депозитарна діяльність банків відіграє визначальну роль у забезпеченні цих цілей. Діяльність депозитаріїв спрямована на мінімізацію ризиків втрати цінних паперів, забезпечення їхньої цілісності та своєчасне виконання розрахунків. Тому, особливої актуальності набуває дослідження питання суть, різновиди та ліцензійно-регуляторні засади надання в Україні депозитарних послуг банківськими установами.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблема трансформації депозитарної діяльності в контексті європейської інтеграції частково досліджувалася вітчизняними науковцями В. Павловим, М. Трофімчуком. Аспекти правового регулювання депозитарної діяльності та особливостей надання депозитарних послуг розкривалися в роботах В. Базилевича, А. Загороднього, І. Лютого, Р. Квасницької, М. Кужелева, С. Науменкової, В.

Виговської, І. Рекуненко, Л. Сідельникової, І. Школьник, М. Житара та інших. Хоча сутність депозитарної діяльності та роль банків як депозитарних установ досить добре вивчені, практичні аспекти підвищення ефективності та зниження ризиків такого виду діяльності банків на фондовому ринку в сучасних умовах потребують додаткового дослідження.

Метою кваліфікаційної роботи є дослідження теоретичних та практичних аспектів надання депозитарних послуг в Україні банківськими установами та визначення напрямів підвищення їх ефективності за сучасних умов функціонування фондового ринку.

Досягнення поставленої мети передбачає вирішення таких завдань:

- визначення суті депозитарних послуг та їх місця серед фінансових послуг;
- дослідження ролі та місця банків в депозитарній системі України та деталізація депозитарних послуг, що ними надаються;
- аналіз стану ліцензування різних видів професійної діяльності на ринках капіталу України 2020-2023 роках;
- аналітична оцінка діяльності АТ «ОТП БАНК» та фінансово-майнового її забезпечення за період з 2021 по 2023 роки;
- дослідження депозитарних послуг АТ «ОТП БАНК» - депозитарної установи та напрями підвищення ефективності їх надання.

Предметом кваліфікаційної роботи є теоретичні та практичні аспекти надання депозитарних послуг в Україні банківськими установами.

Об'єктом дипломної роботи є депозитарна діяльність АТ «ОТП Банк».

Методи дослідження. З метою роз'язання завдань кваліфікаційної роботи використовувались такі наукові методи та підходи: абстрактно-логічний метод та ієрархічний підхід при формалізації моделі депозитарної системи України за її рівнями; методи узагальнення та класифікації при ідентифікації видів професійної діяльності, функцій та обов'язків Центрального депозитарію, НБУ, депозитарних установ; статистичний і порівняльний методи при проведенні аналітичної оцінки фінансово-майнового забезпечення діяльності АТ «ОТП БАНК», діяльності банку як депозитарної установи.

Інформаційною базою кваліфікаційної роботи є законодавчо-нормативні акти України, що регламентують та регулюють функціонування депозитарної системи України та провадження різних видів депозитарної діяльності, накази, постанови та інструкції Національного банку України, рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, фінансова звітність АТ «ОТП БАНК», наукові праці з питань провадження депозитарної діяльності банківськими установами.

Наукова новизна результатів кваліфікаційного дослідження розкривається - у подальшому розвитку розуміння феномену поняття «послуга» як виду економічної діяльності, спрямованої на безпосереднє задоволення потреб різноманітних суб'єктів господарювання (індивідів, домогосподарств, підприємств тощо). Таким чином, послуга являє собою динамічний процес полягає у створенні цінності та забезпеченні споживчих переваг через виконання певних дій, як матеріальних, так і нематеріальних, у конкретний час і в конкретному місці;

- в удосконаленні підходів до захисту інтересів емітентів та інвесторів депозитарним установам доцільно через створення в депозитарних установах, в т.ч. й банках гарантійного фонду депозитарію із конкретизацією його складових.

Апробація результатів дослідження через участь у:

- XI Міжнародній науково-практичній конференції «Стратегії, моделі та технології управління економічними системами» - SMTESM-2024 (6 грудня 2024 р., м. Хмельницький);

- Науково-практичній конференції «Інструменти регулювання національної економіки та стратегічні пріоритети розвитку підприємницької та торговельної діяльності в умовах глобальних викликів» в рамках Економічного форуму (5-6 грудня 2024 р., м. Хмельницький);

- V Всеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених "Розвиток інноваційного фінансового управління суб'єктами економіки в умовах реалізації євроінтеграційної стратегії України» (14 листопада 2024 р., м. Хмельницький).

1 Теоретичні основи депозитарних послуг банківських установ

1.1 Суть депозитарних послуг та їх місце серед фінансових послуг

Сучасна економіка дедалі більше орієнтується на сферу послуг, що є результатом еволюції суспільних потреб та технологічного прогресу. Зокрема, прогрес продуктивних сил, кардинальні трансформації суспільних потреб, які все більше спрямовані на споживання послуг, а не лише матеріальних благ, та підвищення добробуту населення сприяють зростанню ролі послуг у задоволенні людських потреб. Висока динаміка розвитку цього сектору обумовлена його здатністю задовольняти різноманітні потреби індивідів та суспільства в цілому, а також привабливістю для інвесторів. Ця тенденція підтверджується статистичними даними, які свідчать про значні інвестиції в сектор послуг на світовому рівні. Сфера послуг, завдяки високій швидкості обороту капіталу, стала потужним драйвером економічного зростання більшості країн. Постійне розширення спектру послуг, як виробничих, так і фінансових, та їхня інноваційність є відповіддю на зростаючі запити суспільства, яке все більше інтегрує послуги в усі сфери свого життя. Таким чином, послуги проникають у всі сфери людської діяльності, що свідчить про їхню інтеграційну роль у сучасному світі.

Варто відмітити, що питання визначення суті поняття "послуга" досі залишається предметом наукових дискусій. Тому, з метою систематизації теоретичних поглядів на поняття "послуга", було проведено аналіз наукових поглядів учених-економістів, результати якого наведено в таблиці А.1 додатку А. Різноманітність підходів до трактування цього феномену свідчить про відсутність єдиного, загальноприйнятого визначення. Аналіз наведених дефініцій дозволяє виокремити кілька парадигм, що відображають різні аспекти сутності послуги.

Виокремлюються такі основні теоретичні підходи до розуміння сутності послуги (рисунок 1.1):

- з точки зору трактування послуги як специфічного продукту (товару);
- з точки зору трактування послуги як блага, ефекту, вигоди, користі, результату;
- з точки зору трактування послуги як активності (дії, функції);
- з точки зору трактування послуги як процесу (комплексу робіт);
- з точки зору трактування послуги як споживчої цінності.

Кожна з цих парадигм акцентує увагу на різних аспектах послуги, що свідчить про необхідність подальших досліджень для формулювання більш цілісного та всеосяжного визначення цього поняття.

Згідно з проведеним аналізом визначень поняття "послуга", можна сформулювати узагальнене розуміння цього феномену як виду економічної діяльності, спрямованої на безпосереднє задоволення потреб різноманітних суб'єктів господарювання (індивідів, домогосподарств, підприємств тощо). Отже, послуга являє собою динамічний процес полягає у створенні цінності та забезпеченні споживчих переваг через виконання певних дій, як матеріальних, так і нематеріальних, у конкретний час і в конкретному місці.

Послуги, на відміну від матеріальних товарів, характеризуються нерозривним зв'язком між процесом їх створення та споживання. На відміну від матеріальних благ, послуги не можуть бути запасеними або проданими повторно, що вимагає індивідуального підходу до кожного клієнта та безперервного вдосконалення процесів надання послуг. Ця особливість обумовлює ряд специфічних властивостей послуг, таких як:

- невідчутність, неподільність та мінливість якості;
- послуги не підлягають збереженню, що дозволяє надавачам послуг звести до мінімуму свої оборотні кошти;
- досить гострою є проблема регулювання попиту та пропозиції на ринках, на яких надаються ті чи інші послуги;

- реалізація послуг переважно передбачає підвищену мобільність між клієнтами та надавачами послуг, що базується на безпосередніх контактах між ними.

Рисунок 1.1 – Підходи до змістової конкретизації суті поняття «послуга»

Послуги, як особливий вид економічних благ, характеризуються рядом специфічних особливостей, які мають суттєвий вплив на організацію їх виробництва та споживання. Зокрема, такими ключовими особливостями послуги є (рисунок 1.2):

- невідчутність послуг, що проявляється у неможливості їх прямого сприйняття органами чуття до моменту споживання, яка і є однією з ключових відмінностей послуг від матеріальних товарів;

- нерозривність зв'язку між процесами надання та споживання послуг, тобто послуги переважно надаються та споживаються одночасно, а саме надання послуги розпочинається тільки після отримання замовлення від споживача;

- неможливість зберігання, що вказує на неможливість завершити послугу заздалегідь і зберігати її для подальшого надання;

- високий ступінь невизначеності (мінливості), який відображає той факт, що якість надання послуги може суттєво відрізнятися залежно від багатьох факторів, таких як сам постачальник послуги, час і місце надання послуги, стандарт систем обслуговування, доступних для постачальника послуги, тобто стандарт обслуговування конкретного постачальника послуги.

Серед різноманітних послуг, що надаються сьогодні, виділяються фінансові послуги, які пов'язані з перетворенням фінансових ресурсів у гроші та інвестиційний капітал фізичних та юридичних осіб на різних сегментах фінансовому ринку. Відповідно до Закону України «Про фінансові послуги та фінансові компанії», фінансова послуга – це «операція або декілька операцій, пов'язаних однією правовою метою, з фінансовими засобами, що здійснюються в інтересах інших осіб, ніж надавач такої фінансової послуги, а також послуги, прямо визначені спеціальними законами як фінансові послуги» [22].

При наданні фінансових послуг не створюється новий матеріальний продукт, послуга не відокремлюється від джерела, що її надає (надавача послуги, чат-бота надавача послуги тощо). Фінансові послуги допомагають задовольнити індивідуальні та колективні потреби їх споживачів, при цьому, враховуючи коливання попиту на них. Отже, фінансові послуги виражаються в діяльності, що має на меті отримання прибутку чи збереження реальної вартості активів, яка пов'язана з купівлею та продажем грошей, валютних цінностей, в т.ч. банківських металів, боргових зобов'язань, корпоративних та боргових цінних паперів, тощо.

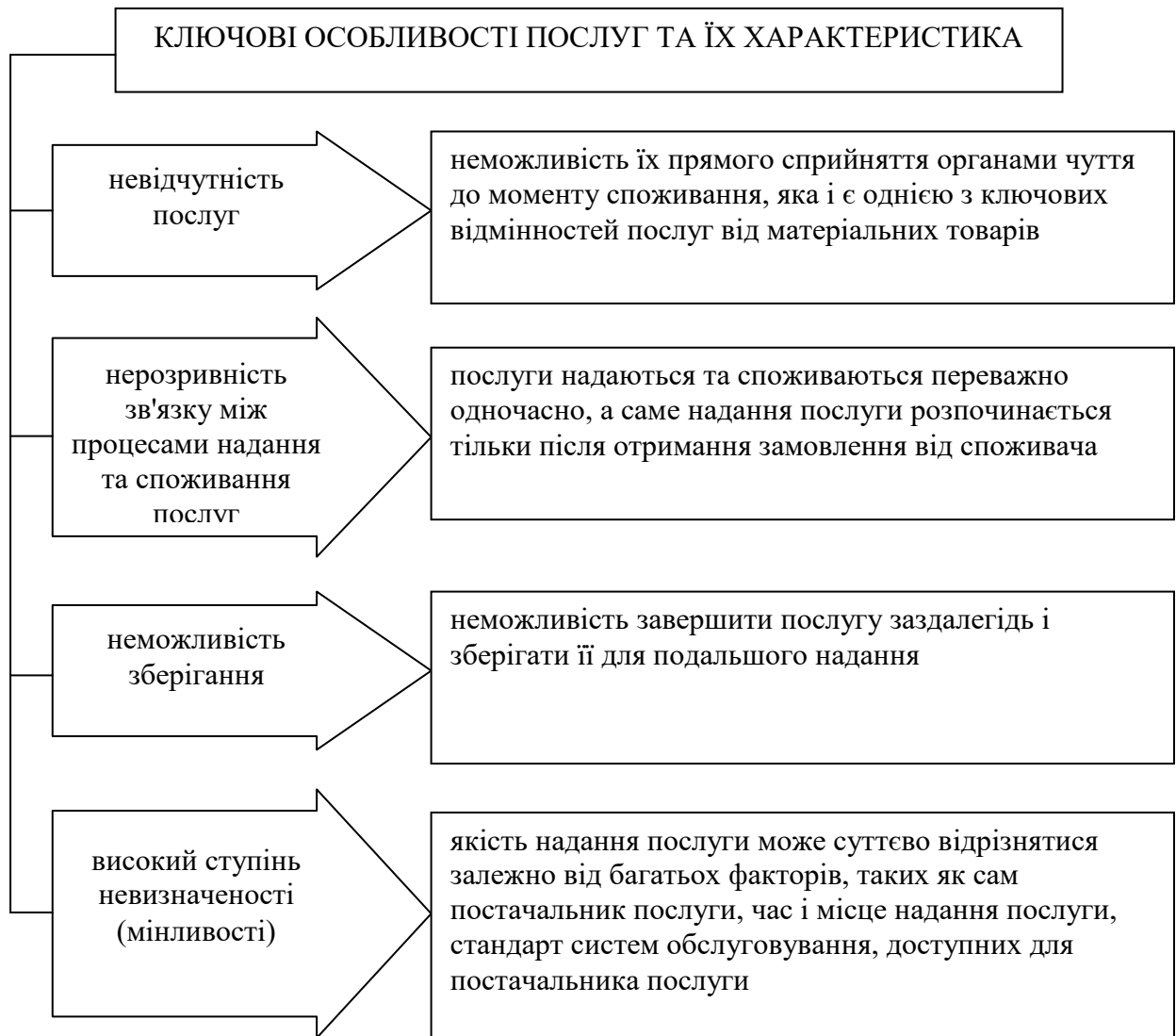

Рисунок 1.2 – Ключові особливості послуг та їх характеристика

Згідно закону України «Про фінансові послуги та фінансові компанії» «видами фінансових послуг є:

- страхування;
- надання коштів та банківських металів у кредит;
- залучення коштів та банківських металів, що підлягають поверненню;
- фінансовий лізинг;
- факторинг;
- надання гарантій;
- торгівля валютними цінностями;
- фінансові платіжні послуги;

- фінансові послуги, що надаються в межах професійної діяльності на ринках капіталу» [22].

Досліджуючи суть депозитарних послуг, що відносяться до такого виду фінансових послуг, як фінансові послуги, що надаються в межах професійної діяльності на ринках капіталу, першочергово виникає питання про зміст та види професійної діяльності на ринках капіталу. Так, відповідно до Закону України «Про ринки капіталу та регульовані товарні ринки», професійна діяльність – це «діяльність акціонерних товариств, товариств з обмеженою відповідальністю або товариств з додатковою відповідальністю з надання фінансових та інших послуг на ринках капіталу під час здійснення будь-якого виду діяльності» [21]. Ключовими ознаками, що відрізняють професійну діяльність на ринках капіталу від інших видів підприємницької діяльності, є

- професіоналізм;
- виключність діяльності;
- створення обмеженого переліку видів такої діяльності.

Професіоналізм діяльності виражається в необхідності її здійснення спеціальними суб'єктами (лише юридичними особами), які мають та використовують спеціальні навички та знання у сфері того чи іншого виду професійної діяльності, що визначається специфікою ринків капіталу та специфікою діяльності професійних учасників на них, яка закріплена умовами ліцензування.

На різних ринках, які відносяться до ринків капіталу (фондовому, грошовому та ринку похідних фінансових інструментів) мають провадження такі види професійної діяльності:

- діяльність з торгівлі фінансовими інструментами;
- діяльність з організації торгівлі фінансовими інструментами;
- клірингова діяльність;
- депозитарна діяльність;
- діяльність з управління активами інституційних інвесторів;

- діяльність з управління активами для фінансування об'єктів будівництва та/або здійснення операцій з нерухомістю;

- діяльність з адміністрування недержавних пенсійних фондів.

«Депозитарна діяльність - діяльність професійних учасників депозитарної системи України щодо надання послуг із зберігання та обліку цінних паперів, обліку і обслуговування набуття, припинення та переходу прав на цінні папери і прав за цінними паперами та обмежень прав на цінні папери на рахунках у цінних паперах депозитарних установ, емітентів, депозитаріїв-кореспондентів, осіб, які провадять клірингову діяльність, депонентів, номінальних утримувачів, здійснення обліку часток товариств з обмеженою відповідальністю та товариств з додатковою відповідальністю, а також надання інших послуг, які мають право надавати професійні учасники депозитарної системи України» [21].

Відмітимо, що депозитарна установа (депозитарій) - це юридична особа, що утворена та діє у формі акціонерного товариства або товариства з обмеженою відповідальністю, яка в установленому порядку отримала ліцензію на провадження депозитарної діяльності депозитарної установи (депозитарію). Центральним депозитарієм є юридична особа, що діє у формі акціонерного товариства відповідно до Закону України «Про акціонерні товариства» [14], яка забезпечує формування та функціонування системи обліку прав на цінні папери та веде депозитарний облік всіх цінних паперів, крім обліку, що ведеться Національним банком України. Отже, Центральний депозитарій у порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР), та на підставі отриманих депозитарних активів здійснює послуги щодо депозитарного обліку та обслуговування розміщення цінних паперів, що випускаються чи випущені в Україні та за її межами, відповідно до своїх повноважень щодо обліку цінних паперів, а також корпоративних операцій емітента щодо рахунків у цінних паперах своїх депонентів. До депозитарних послуг, що надаються Центральним депозитарієм належать:

- реєстрація цінних паперів (крім цінних паперів, віднесених до компетенції Національного банку України (НБУ)) у системі депозитарного обліку, їх облік та зберігання, а також списання цінних паперів у зв'язку з погашенням та/або анулюванням цінних паперів

- облік зобов'язань емітента за кожним випуском цінних паперів у цінних паперах, випущених самим емітентом (крім цінних паперів, емісія яких віднесена до компетенції Національного банку) на підставі депонування Глобальних сертифікатів та/або Тимчасових глобальних сертифікатів;

- зберігання глобальних сертифікатів та тимчасових глобальних сертифікатів (крім глобальних сертифікатів та тимчасових глобальних сертифікатів за випусками цінних паперів, віднесених до компетенції Національного банку);

- присвоєння кодів цінних паперів відповідно до міжнародних стандартів та ведення реєстру кодів цінних паперів (міжнародних ідентифікаційних номерів цінних паперів (ISIN));

- складання та ведення реєстру власників іменних цінних паперів (крім цінних паперів, віднесених до компетенції НБУ);

- зберігання в реєстрі власників іменних цінних паперів персональних даних, призначених для надання емітенту;

- отримання доходів та інших платежів за правочинами емітентів (у тому числі за правочинами, що розміщуються та перебувають в обігу за межами України) та зарахування їх на рахунок Центрального депозитарію, який відкривається в НБУ, якщо вони сплачуються в національній валюті, або, якщо вони сплачуються в іноземній валюті, на рахунок Центрального депозитарію, відкритий в інших банках (у тому числі в іноземних банках, що відповідають критеріям, встановленим НБУ), для подальшого перерахування одержувачам;

- відкривати та вести рахунки в цінних паперах емітентів, НБУ, депозитаріїв, депозитаріїв-кореспондентів та осіб, що здійснюють клірингову діяльність;

- ведення рахунків у цінних паперах депозитаріїв, які припинили депозитарну діяльність або у яких анульовано відповідні ліцензії за правопорушення на ринку цінних паперів чи інші обставини, визначені НКЦПФР, та несе відповідальність за зберігання документів і баз даних, копій баз даних депозитаріїв, файлів баз даних, інформації про депозитарії, які не закрили в установленому порядку рахунки в цінних паперах, та цінні папери, що обліковуються на їхніх рахунках, а також подання інформації про стан цих рахунків відповідно до законодавства;

- встановлення єдиних уніфікованих правил (стандартів) представлення та передачі інформації щодо обліку та обігу цінних паперів, обслуговування корпоративних дій емітентів та інших вхідних даних до системи депозитарного обліку;

- забезпечення дотримання міжнародних стандартів провадження депозитарної діяльності;

- контроль за депозитарною діяльністю клієнтів;

- ведення системи обліку прав власності на акції товариств з обмеженою відповідальністю та товариств з додатковою відповідальністю в порядку, встановленому законодавством.

Національний банк України надає депозитарні послуги в частині здійснення депозитарного обліку та діяльності, пов'язаної з обслуговуванням: обігу облігацій внутрішніх та зовнішніх державних позик, казначейських зобов'язань України; корпоративних операцій емітентів на рахунках у цінних паперах клієнтів [20].

Депозитарні установи провадить діяльність щодо надання депозитарних послуг «з депозитарного обліку та обслуговування обігу цінних паперів і корпоративних операцій емітента на рахунках у цінних паперах депонентів, номінальних утримувачів, а також на власному рахунку в цінних паперах, на якому обліковуються цінні папери, права на цінні папери та обмеження прав на цінні папери, що належать такій депозитарній установі» [15].

Отже, з вищевикладеного, можна узагальнити, що депозитарні послуги можуть бути розмежовані на такі групи (рисунок 1.3):

Рисунок 1.3 – Види депозитарних послуг

1) облікові (інвентарні) депозитарні послуги, що включають депозитарні операції з ведення рахунків у цінних паперах та обліку операцій з цінними паперами, що призводять до зміни кількості цінних паперів на рахунку, встановлення або зняття обмежень щодо обіговості цінних паперів, зміни способу та місця зберігання депозитарних активів;

2) адміністративні депозитарні послуги, що включають операції з відкриття рахунків у цінних паперах, зміну анкет рахунків, закриття рахунків у цінних паперах, зміну зберігача цінних паперів та інші депозитарні операції, не пов'язані зі зміною залишку цінних паперів на рахунку в цінних паперах;

3) інформаційні депозитарні послуги, що включають:

- операції з підготовки та надання виписок з рахунків у цінних паперах, зведених облікових реєстрів власників іменних цінних паперів, інформаційних довідок, довідкових та аналітичних матеріалів, що характеризують ринок цінних паперів;

- передачу інформації клієнтам (депонентам) щодо діяльності емітента (у тому числі надання інформації про збори акціонерів емітента, права голосу тощо);

- послуги, пов'язані з підтвердженням права власності на цінні папери, що обліковуються на рахунках у цінних паперах, та надаються виключно Зберігачем.

4) інші депозитарні послуги (в т.ч. управлінські), що включають:

- зберігання сертифікатів цінних паперів;

- перевірка справжності документарних цінних паперів при їх зарахуванні;

- абонентська плата за обслуговування рахунку;

- виплата доходів по цінних паперів їх власникам;

- інформаційно-консультативні послуги тощо.

Варто відмітити, що депозитарними установами, які надають широкий спектр депозитарних послуг, є вітчизняні комерційні банки.

1.2 Роль та місце банків в депозитарній системі України та деталізація депозитарних послуг, що ними надаються

Депозитарна діяльність є невід'ємною складовою функціонування ринку цінних паперів, що забезпечує прозорий та ефективний обіг фінансових інструментів, і є важливою складовою ринкової інфраструктури. При цьому, основою інституційної будови інфраструктури фондового ринку є саме депозитарна система, яка згідно Закону України «Про депозитарну систему України» - це «сукупність учасників депозитарної системи та правовідносин між ними щодо ведення обліку цінних паперів, прав на цінні папери і прав за цінними паперами та їх обмежень, що встановлюються в системі депозитарного обліку цінних паперів, у тому числі внаслідок проведення розрахунків за правочинами щодо цінних паперів, а також сукупність учасників облікової системи часток товариств з обмеженою відповідальністю та товариств з додатковою відповідальністю» [15]. Зауважимо, що на сьогодні виділяють дві функціональні моделі депозитарних систем, що різняться залежно від еволюційних аспектів, національних особливостей регуляторних важелів функціонування фондових ринків (рисунок 1.4). Такими функціональними моделями депозитарних систем є:

- континентальна модель депозитарної системи;
- англосаксонська модель депозитарної системи.

Депозитарна система України формується Центральним депозитарієм НБУ, професійними учасниками депозитарної системи України, депозитаріями – кореспондентами, фондовими біржами, кліринговими установами, Розрахунковим центром, емітентами, торговцями цінними паперами, компаніями з управління активами, депонентами, номінальними утримувачами. Ієрархічно депозитарна система України може розглядатись з позиції дворівневої її архітектури, що і визначено на законодавчому рівні. Так, до верхнього ієрархічного рівня депозитарної системи України відносяться:

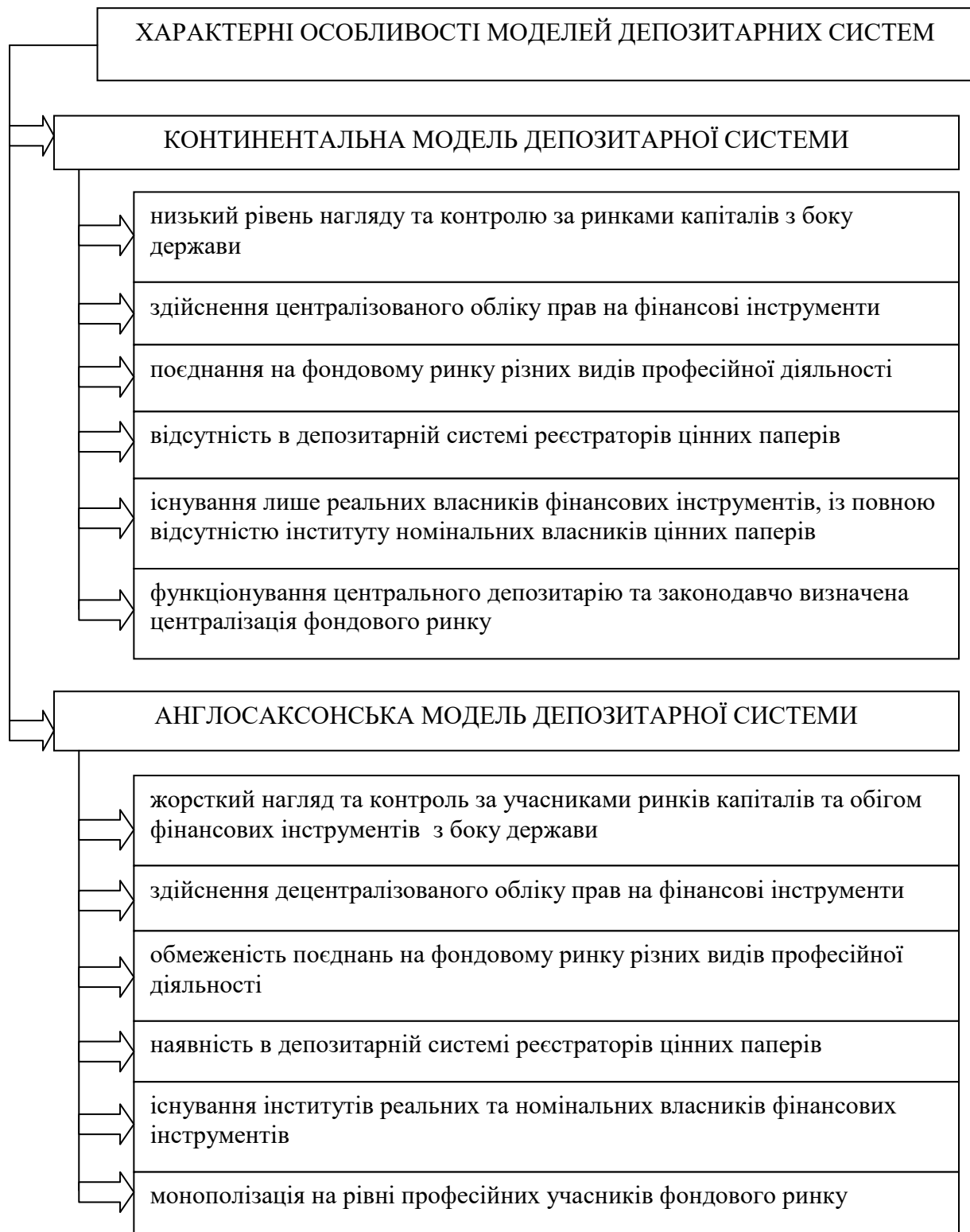

Рисунок 1.4 – Характерні особливості моделей депозитарних систем

1) Центральний депозитарій, що є юридична особа, що функціонує у формі акціонерного товариства, на основі зареєстрованих НКЦПФР в установленому порядку Правил Центрального депозитарію. В Україні може існує один Центральний депозитарій, який забезпечує формування та

функціонування системи депозитарного обліку цінних паперів, тобто веде депозитарний облік всіх емісійних цінних паперів, крім тих, облік яких веде Національний банк України. Органами Центрального депозитарію є загальні збори акціонерів, наглядова рада, правління, а також, для забезпечення врахування та захисту інтересів учасників депозитарної системи додатково може створюватись консультативний орган, а саме Рада учасників депозитарної системи. Мінімальний розмір статутного капіталу Центрального депозитарію має бути не меншим 100 млн грн. Повноваження з управління статутним капіталом Центрального депозитарію визначаються Кабінетом Міністрів України, а частки статутного капіталу Центрального депозитарію, які належать таким акціонерам є такими:

- не більше 5% одному акціонеру разом з пов'язаними з ним особами;
- не більше 25% центральним депозитаріям інших держав, міжнародним депозитаріям і кліринговим установам або міжнародним фінансовим організаціям, членом яких є Україна;
- не менше 25% плюс одна акція для держави разом з Національним банком України;

2) НБУ як учасник національної депозитарної системи здійснює діяльність, пов'язану з обліком та обслуговуванням у системі депозитарного обліку облігацій внутрішньої та зовнішньої державної позики, державних деривативів, цільових облігацій внутрішньої державної позики та казначейських зобов'язань України, що перебувають в обігу, за рахунок отриманих ним активів у системі депозитарного обліку, а також з обслуговуванням корпоративних операцій емітентів на рахунках у цінних паперах клієнтів. При цьому, НБУ може виступати, як депозитарій та, як депозитарна установа. Як депозитарій НБУ відноситься до верхнього рівня ієрархії депозитарної системи та здійснює діяльність з депозитарного обліку та обслуговування облігацій внутрішніх та зовнішніх державних позик, державних деривативів, цільових облігацій внутрішньої державної позики, казначейських зобов'язань України, що перебувають в обігу, на підставі

активів, отриманих банком у депозитарне зберігання, а також послуги з корпоративного трейдингу емітентів на рахунках у цінних паперах клієнтів. «Депозитарій Національного банку під час здійснення депозитарної діяльності виконує такі функції:

- обслуговування емітентів;
- обслуговування депозитарних установ;
- обслуговування КУ та операторів організованих ринків капіталу;
- обслуговування іноземних депозитаріїв;
- інші функції, передбачені нормативно-правовими актами з питань

визначення правових засад функціонування депозитарної системи України, емісії та обігу цінних паперів» [20].

3) НКЦПФР, що є колегіальним державним органом, підпорядкованим Президенту України та підзвітним Верховній Раді України. НКЦПФР розробляє та затверджує нормативно-правові акти, обов'язкові для виконання центральними та місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, учасниками фондового ринку та їх об'єднаннями, і в межах своєї компетенції здійснює контроль за виконанням цих нормативно-правових актів. Метою діяльності НКЦПФР є створення умов для функціонування ефективного ринку цінних паперів шляхом здійснення регуляторних та наглядових функцій, забезпечення економіки країни грошовим капіталом шляхом створення механізму акумуляції, розподілу та перерозподілу коштів від особи, яка має вільні інвестиційні ресурси, до особи, яка потребує таких ресурсів для розвитку, створення умов для формування потужного вітчизняного інвестора та забезпечення захисту прав інвесторів. У своїй діяльності Комісія керується Конституцією та законами України, постановами Верховної Ради, указами і розпорядженнями Президента України, рішеннями Кабінету Міністрів України та міжнародними договорами.

Нижній ієрархічний рівень депозитарної системи України становлять депозитарні установи, якими можуть бути акціонерні товариства, в т.ч. акціонерні товариства - банківські установи. Вимоги, які необхідно виконати

банківській установі для отримання ліцензії на провадження професійної діяльності на ринках капіталу, а саме депозитарної діяльності, у зв'язку з провадженням такої діяльності та у зв'язку з суміщенням такої діяльності з окремими видами професійної діяльності на ринках капіталу, встановлюються Ліцензійними умовами провадження професійної діяльності на ринках капіталу - депозитарної діяльності [7]. Відповідно до зазначених Ліцензійних умов банк може отримати від ліцензії НКЦПФР на провадження таких видів діяльності:

- депозитарної діяльності депозитарної установи;
- діяльності із зберігання активів інститутів спільного інвестування;
- діяльності із зберігання активів пенсійних фондів.

Як депозитарна установа банк може в порядку та з урахуванням вимог, встановлених НКЦПФР, надавати своїм клієнтам послуги з обліку цінних паперів та їх обмежень, реєстрації переходу права власності на відповідні цінні папери на підставі відповідних договорів з іноземними фінансовими установами, що здійснюють облік цінних паперів, їх обмежень, реєстрацію переходу права власності на цінні папери відповідно до законодавства держави, в якій зареєстровані зазначені установи. При поєднанні депозитарної діяльності з іншим видом професійної діяльності на фондовому ринку банк повинен одночасно виконувати всі вимоги, передбачені ліцензійними умовами, що застосовуються до виду діяльності, який він поєднує. Депозитарна діяльність банку-депозитарної установи може поєднуватися з депозитарною діяльністю інститутів спільного інвестування та депозитарною діяльністю пенсійних фондів. Депозитарна діяльність банку може поєднуватися з діяльністю з торгівлі фінансовими інструментами та/або банківською діяльністю за умови, що ця діяльність здійснюється його відокремленими структурними підрозділами в порядку, встановленому НКЦПФР. Перелік, порядок формування та ведення облікових реєстрів для відображення адміністративних, облікових та інформаційних операцій, форми складання (паперовий та/або електронний документ) виписок з рахунку та довідок з рахунку в цінних паперах та інших інформаційних повідомлень встановлюються внутрішніми

документами депозитарної установи. З метою виконання облікової функції депозитарію цінних паперів та обслуговування обігу цінних паперів і корпоративних операцій емітентів на рахунках у цінних паперах банк-депозитарна установа виконує такі депозитарні послуги (таблиця 1.1):

а) адміністративні послуги (операції) - депозитарні операції щодо відкриття та закриття рахунків у цінних паперах, зміни анкетних даних рахунків та інші операції, що призводять до змін у системі депозитарного обліку, які не пов'язані зі змінами залишків цінних паперів або прав на цінні папери на відповідних рахунках;

б) облікові послуги (операції) - депозитарні операції, що використовуються для ведення рахунків у цінних паперах та обліку операцій з цінними паперами, які призводять до зміни кількості цінних паперів, прав на них на рахунках у цінних паперах, а також до встановлення або зняття обмежень щодо обігу цінних паперів. Облікові послуги (операції) банку-депозитарної установи включають:

1) зарахування - облікова операція, що відображає надходження певної кількості депозитарних активів до системи депозитарного обліку депозитарної установи та збільшення кількості цінних паперів на рахунку в цінних паперах клієнта або депонента, а також збільшення прав на цінні папери на таку саму кількість;

2) списання - облікові операції, що відображають вилучення (анулювання) певної кількості депозитарних активів із системи депозитарного обліку банку, на якій банк веде облік депозитів, та зменшення кількості цінних паперів, прав на них на рахунку в цінних паперах клієнта або депонента на ідентичну кількість;

3) перекази - облікові операції, що показують переказ базового випуску цінних паперів (прав на цінні папери та прав за цінними паперами) з одного рахунку в цінних паперах на рахунок, без зміни кількості активів, що перебувають на зберіганні за цим випуском;

Таблиця 1.1 – Депозитарні послуги (операції) банків – депозитарних установ

Депозитарна послуга (операція)	Характеристика (деталізований склад)
1) адміністративні послуги (операції)	депозитарні операції щодо відкриття та закриття рахунків у цінних паперах, зміни анкетних даних рахунків та інші операції, що призводять до змін у системі депозитарного обліку
2) облікові послуги (операції), в т.ч.: - зарахування - списання - перекази - встановлення та зняття обмежень прав на цінні папери	депозитарні операції, що використовуються для ведення рахунків у цінних паперах та обліку операцій з цінними паперами, які призводять до зміни кількості цінних паперів, прав на них на рахунках у цінних паперах
3) інформаційні послуги (операції), в т.ч.:	депозитарні операції, за допомогою яких здійснюється видача виписок та довідок з рахунку в цінних паперах, а також іншої інформації про операції за рахунком у цінних паперах
3.1 щодо складання та видачі: - виписок з рахунку в цінних паперах; - інформаційних довідок; - інформації про включення акціонера до облікового реєстру; - довідково-аналітичної інформації	
3.2 щодо направлення: - відомостей про корпоративні правочини емітента; - інформації про скликання позачергових загальних зборів акціонерів АТ; - повідомлень чи іншої інформації через депозитарну систему України;	
3.3 для корпоративних правочинів емітентів: - розміщення, викуп цінних паперів та продаж викуплених цінних паперів; - дроблення; - консолідація; - конвертація; - анулювання; - погашення; - дематеріалізація; - операції, пов'язані з випуском додаткових акцій неплатоспроможного банку	
4 інші послуги (операції): - надання послуг інвестиційним фондам; - впровадження, обслуговування та підтримка комп'ютеризованих систем; - посвідчення депозитарними установами довіреностей фізичних осіб; - здійснення інформаційно-організаційного забезпечення скликання загальних зборів акціонерів АТ; - консультування емітента, депонента та номінальних утримувачів; - інші послуги	

4) встановлення та зняття обмежень прав на цінні папери (прав за цінними паперами) - облікові операції, що не забезпечують переходу прав на цінні папери. У разі проведення таких операцій цінні папери, права на цінні папери (права за цінними паперами) на рахунку клієнта або депонента блокуються чи розблоковуються на такому рахунку в цінних паперах через здійснення певних облікових записів;

в) інформаційні послуги (операції) - депозитарні операції, за допомогою яких здійснюється видача виписок та довідок з рахунку в цінних паперах, а також іншої інформації про операції за рахунком у цінних паперах. До інформаційних послуг (операцій) банків-депозитарних установ відносяться операції:

1) щодо складання та видачі:

- виписок з рахунку в цінних паперах;
- інформаційних довідок;
- інформації про включення акціонера до облікового реєстру, що подається Центральному депозитарію для складання переліку акціонерів, що отримали право на участь у загальних зборах;
- довідково-аналітичної інформації, що характеризує фондовий ринок, інформацію про здійснення прав за цінними паперами власниками цінних паперів;

2) щодо направлення:

- відомостей про корпоративні правочини емітента;
- інформації про скликання позачергових загальних зборів акціонерів АТ на вимогу акціонерів (акціонера), які на дату подання вимоги про скликання позачергових загальних зборів сукупно є власниками 5 або більше процентів голосуючих акцій АТ;
- повідомлень чи іншої інформації через депозитарну систему України відповідно до чинного законодавства;

3) для корпоративних правочинів емітентів банки здійснюють депозитарні операції на рахунках у цінних паперах, відкритих клієнтами та депонентами за наслідками таких корпоративних правочинів емітента:

- розміщення цінних паперів - передача цінних паперів під час розміщення цінних паперів у порядку, передбаченому законодавством та положеннями проспекту емісії цінних паперів;

- викуп - придбання емітентом розміщених цінних паперів у власників цих цінних паперів шляхом укладення з ними цивільно-правового договору для подальшого продажу або анулювання відповідно до законодавства;

- продаж викуплених цінних паперів - емітент продає раніше викуплені ним цінні папери шляхом укладення цивільно-правового договору з набувачем цих цінних паперів;

- дроблення - зменшення номінальної вартості окремого випуску цінних паперів при одночасному збільшенні його обсягу без зміни розміру випуску;

- консолідація - збільшення номінальної вартості окремого випуску цінних паперів без зміни розміру випуску та одночасне зменшення його обсягу;

- конвертація - обмін емітентом цінних паперів одного випуску на цінні папери іншого випуску відповідно до умов випуску;

- анулювання - сукупність дій, за допомогою яких емітент припиняє всі права, що надаються цінним папером;

- погашення - сукупність дій, за допомогою яких емітент та власники цінних паперів виконують свої зобов'язання за борговими та іншими емісійними цінними паперами, за допомогою яких скасовується реєстрація випуску цінних паперів;

- дематеріалізація - низка дій, спрямованих на переведення випусків цінних паперів, що існували в документарній формі, в електронну форму;

- правочини, пов'язані зі злиттям, приєднанням, поділом, виокремленням, перетворенням та ліквідацією акціонерних товариств;

- операції, пов'язані з випуском додаткових акцій неплатоспроможного банку відповідно до рішення ФГВФО;

- інші операції, які можуть бути юридично віднесені до діяльності емітента з надання послуг з корпоративного трейдингу;

г) інші послуги (операції):

- надання послуг інвестиційним фондам, взаємним фондам інвестиційних компаній, організаціям спільного інвестування (пайовим та корпоративним інвестиційним фондам), пенсійним фондам та накопичувальним фондам;

- впровадження, обслуговування та підтримка комп'ютеризованих систем для надання послуг з обслуговування рахунків у цінних паперах;

- посвідчення депозитарними установами довіреностей фізичних осіб (депонентів цих депозитарних установ) на право участі та голосування на загальних зборах акціонерних товариств, акції яких обліковуються на рахунках у цінних паперах депонентів депозитарних установ;

- здійснення інформаційного та організаційного забезпечення скликання загальних зборів акціонерів АТ. При цьому, банк забезпечує збереження та нерозголошення інформації, що міститься в Реєстрі власників іменних цінних паперів/переліку власників іменних цінних паперів, а також контроль за доступом до такої інформації відповідно до законодавства;

- щодо виконання банком функції управління рахунком емітента або номінального утримувача в Центральній депозитарії або в НБУ;

- консультування емітента, депонента та номінальних утримувачів з питань обліку та/або ліквідності цінних паперів;

- інші послуги, що надаються банком як депозитарною установою відповідно до законодавства.

Депозитарна установа має право надавати своїм депонентам послуги з обліку цінних паперів іноземних емітентів та їх обмежень, обліку переходу права власності на відповідні цінні папери, що обліковуються на рахунках депозитарної установи в іноземних фінансових установах згідно з відповідними договорами з такими установами, які згідно з національним законодавством здійснюють облік цінних паперів, їх обмежень, облік переходу права власності на цінні папери.

Банк як депозитарна установа може бути зберігачем активів інститутів спільного інвестування (ІСІ), а саме:

- «для ІСІ з публічним розміщенням - депозитарна установа - банк, що має ліцензію на провадження діяльності із зберігання активів ІСІ, видану Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку (далі - Комісія), та з якою в установленому законодавством порядку укладений договір про обслуговування зберігачем активів ІСІ;

- для ІСІ з приватним розміщенням - депозитарна установа, що має ліцензію на провадження діяльності із зберігання активів ІСІ, видану Комісією, та з якою в установленому законодавством порядку укладений договір про обслуговування зберігачем активів ІСІ;

- зберігач ПФ - депозитарна установа - банк, що має ліцензію на провадження діяльності із зберігання активів ПФ, видану Комісією, та з якою в установленому законодавством порядку укладений договір про обслуговування ПФ зберігачем» [16].

Зберігач активів ІСІ здійснює свою діяльність відповідно до статуту та договору про обслуговування активів ІСІ, укладеного між ним та корпоративним інвестиційним фондом (КІФ) або компанією з управління активами пайового інвестиційного фонду (ПІФ) відповідно до законодавства. При цьому, зберігач активів ІСІ не має права використовувати активи ІСІ для власного бізнесу.

Так, обов'язками зберігача активів ІСІ є:

- ведення депозитарного обліку цінних паперів на рахунках у цінних паперах, що належать до активів ІСІ, які обслуговуються в депозитарній системі;

- зберігання активів ІСІ у вигляді цінних паперів, що не обслуговуються депозитарною системою; документів (копій документів), що засвідчують право власності на активи ІСІ в інших формах;

- здійснення нагляду за відповідністю операцій з активами ІСІ статуту, регламенту емісії цінних паперів ІСІ та законодавству;

- повідомлення наглядової ради КІФ або КУА ПФ про зупинення/анулювання ліцензії депозитарної установи на провадження депозитарної діяльності та/або діяльності із зберігання активів ІСІ, а також про попередження та інші санкції, застосовані НКЦПФР та іншими державними органами у зв'язку з виконанням зберігачем активів ІСІ своїх обов'язків щодо обслуговування активів ІСІ;

- на підставі аналізу даних, наданих зберігачем активів ІСІ, повідомлення наглядової ради КІФ або зберігача активів ПФ про виявлені зберігачем активів невідповідності проспекту емісії цінних паперів ІСІ або порушення Положення, Закону про ІСІ чи вимог НКЦПФР.

Банк може бути зберігачем ПФ, якщо він відповідає наступним вимогам:

- має банківську ліцензію НБУ;
- не є пов'язаною особою ПФ, з радою якого уклав договір про обслуговування ПФ зі зберігачем, адміністратором, компанією з управління активами, засновником та аудитором фонду та радою директорів пов'язаних з ним осіб;
- не здійснює управління активами КПФ, який він створив;
- не є адміністратором, з яким Зберігач уклав договір про обслуговування ПФ, або кредитором особи, яка здійснює управління активами ПФ.

На додаток до викладених вимог, зберігач ПФ 2-го рівня повинен мати регулятивний капітал не менше 500 млн грн.

Обов'язки зберігача ПФ включають:

- відкриття та обслуговування рахунків ПФ, у тому числі рахунків у цінних паперах та поточних рахунків
- перевірку розрахунку чистої вартості активів ПФ та чистої вартості одиниці пенсійних внесків, що здійснюється адміністратором та КУА ПФ;
- виконання розпорядження адміністратора про перерахування коштів ПФ (пенсійних коштів);
- виконання розпорядження адміністратора про перерахування коштів для оплати його послуг, послуг зберігача ПФ, винагороди КУА ПФ, аудитора,

послуг осіб, які надають ПФ консультаційні, агентські послуги, послуг торговців цінними паперами та інших посередників, оплати витрат на перереєстрацію прав власності, а також оплати інших витрат;

- виконання вказівки КУАПФ відповідно до Інвестиційної декларації ПФ;
- зберігання копій розпоряджень про операції з цінними паперами та іншими активами, що надані КУА ПФ;
- обмін інформацією з адміністратором, КУА, НКЦПФР та радою ПФ;
- вчинення інших дій, передбачених законодавством та договором між радою ПФ та зберігачем ПФ.

2 Аналітичні засади надання депозитарних послуг банками на фондовому ринку України

2.1 Аналіз стану ліцензування депозитарної професійної діяльності на ринках капіталу України 2020-2023 роках

Активне зростання фондового ринку в сучасній світовій економіці має значний вплив на всі рушійні соціально-економічні процеси в міжнародному середовищі. Природно, що ключову роль у функціонуванні фондового ринку відіграють професійні учасники ринку, які здійснюють різні види професійної діяльності на ринку. Адже фондовий ринок - це складний механізм, що приводиться в рух учасниками, які здійснюють на ньому різні види професійної діяльності. Зауважимо, що саме наявність розвиненої інфраструктури та професійних учасників, які здійснюють діяльність на фондовому ринку, забезпечують ефективне функціонування цього ринку. Зміну кількості ліцензованих професійних учасників фондового ринку за період з 01.01.2020 по 01.01.2024 рр. за даними НКЦПФР [28-31] представлена в таблиці 2.1.

З таблиці 2.1 видно, що протягом аналізованого періоду загальна кількість професійних учасників фондового ринку, які мають чинні ліцензії на провадження професійної діяльності на фондовій біржі, з року в рік зменшувалася (у 2021 році вона зменшилася на 10 професійних учасників, у 2022 році - на 37, а у 2023 році - на 25 учасників та у 2024 році це на 69 учасників). Варто зазначити, що у 2024 році за всіма видами професійної діяльності на фондовому ринку відбулося зменшення кількості професійних учасників, які мають ліцензію на їх провадження. Найбільша кількість ліцензій видана на професійну діяльність з інституційного управління активами (управління активами), що відповідно становила:

Таблиця 2.1 – Зміну кількості ліцензованих професійних учасників фондового ринку за період з 01.01.2020 по 01.01.2024 рр.

Ліцензії на провадження професійної діяльності за її видами	На 01.01.								
	2020	2021	Зміна до 2020	2022	Зміна до 2021	2023	Зміна до 2022	2024	Зміна до 2023
діяльності з торгівлі фінансовими інструментами	221	211	-10	188	-23	174	-14	156	-18
депозитарної діяльності депозитарної установи	186	178	-8	165	-13	160	-5	142	-18
діяльності з організації торгівлі фінансовими інструментами	4	5	+1	4	-1	4	0	3	-1
клірингової діяльності з визначення зобов'язань	1	1	0	7	+6	8	+1	9	1
діяльності з управління активами	297	304	+7	307	+3	301	-6	284	-17
діяльності з адміністрування недержавних пенсійних фондів	*	21	*	21	0	20	-1	19	-1
діяльності з управління майном для фінансування об'єктів будівництва та/або здійснення операцій з нерухомістю	*	49	*	40	-9	37	-3	31	-6
Загальна кількість ліцензій	709	769	-10	732	-37	704	-28	635	-69

- 2020 р. - 297 ліцензованих професійних учасників (41,89% всієї кількості виданих ліцензій професійним учасникам фондового ринку);

- 2021 р. – 304 ліцензованих професійних учасників (39,53% всієї кількості виданих ліцензій професійним учасникам фондового ринку);
- 2022 р. – 307 ліцензованих професійних учасників (41,94% всієї кількості виданих ліцензій професійним учасникам фондового ринку);
- 2024 р. – 301 ліцензованих професійних учасників (42,76% всієї кількості виданих ліцензій професійним учасникам фондового ринку).

У відсотковому відношенні до загальної кількості ліцензованих професійних учасників фондового ринку, професійні учасники, що здійснюють діяльність з торгівлі фінансовими інструментами, посідають друге місце.

Третє місце за кількістю діючих ліцензій професійних учасників щодо провадження депозитарної діяльності. Що стосується динаміки показників ліцензованих професійних учасників, які мають ліцензію на провадження депозитарної діяльності, то їх кількість в 2020-2023 рр. з року в рік зменшувалась. Так, у 2021 р. порівняно із 2020 р. їх кількість зменшилась на 8 професійних учасників; у 2021 р. зменшення склало 13 професійних учасників; у 2022 – 5 професійних учасників; у 2023 р. – 18 професійних учасників.

Чинне вітчизняне законодавство чітко визначає види депозитарної діяльності, які можуть здійснюватися на фондового ринку. До таких видів діяльності відносяться депозитарна діяльність центрального депозитарію, депозитарна діяльність НБУ, діяльність депозитарних установ, діяльність із зберігання активів ІСІ та ПФ.

Станом на 01.01.2024 загальна кількість професійних учасників ринку капіталу, які отримали ліцензію на провадження професійної діяльності на ринку цінних паперів - депозитарної діяльності депозитарної установи, становить 142 юридичні особи [31], у тому числі:

- 24 мають право на провадження професійної діяльності на фондовому ринку - депозитарної діяльності, тобто діяльності із зберігання активів ІСІ;
- 13 мають право здійснювати професійну діяльність на ринку цінних паперів - депозитарну діяльність, тобто діяльність із зберігання активів ПФ.

Динаміка кількості професійних учасників ринку капіталу, які отримали ліцензію на провадження професійної діяльності на ринку цінних паперів - депозитарної діяльності депозитарної установи, представлена в таблиці 2.2.

Таблиця 2.2 – Кількість професійних учасників, що мають ліцензії на провадження депозитарної діяльності в Україні у 2015-2023 рр.

Рік	Кількість професійних учасників, що мають ліцензії на провадження депозитарної діяльності		
	Депозитарна діяльність депозитарної установи	Діяльність із зберігання активів спільного інвестування (ІСІ)	Діяльність із зберігання активів пенсійних фондів
2015	255	62	18
2016	232	47	14
2017	210	44	14
2018	198	41	14
2019	186	39	15
2020	178	37	15
2021	165	35	14
2022	160	31	13
2023	142	24	13

Таблиця 2.2 показує, що існує чітка тенденція до зменшення кількості ліцензованих депозитарних установ, які здійснюють депозитну діяльність. За весь аналізований період кількість професійних учасників, що мають ліцензії на провадження депозитарної діяльності зменшилась від 255 учасників до 142, тобто за цей період відбулося зменшення кількості професійних учасників на 110 (-43,14%).

При цьому, розглядаючи професійну діяльність щодо зберігання активів ІСІ та ПФ, можна зробити висновок про аналогічну тенденцію щодо скорочення діючих ліцензованих професійних учасників за цими видами діяльності. Так, з 2015 по 2023 рр. кількість професійних учасників, що мають ліцензії на провадження професійної діяльності зі зберігання активів ІСІ скоротилась з 62 учасників до 24, тобто на 38 професійних учасника (-61,29%). За аналізований період кількість професійних учасників, що мають ліцензії на

провадження професійної діяльності зі зберігання активів ПФ скоротилась з 18 учасників до 13, тобто на 5 професійних учасника (-27,78%).

У зв'язку з введенням воєнного стану відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженого Законом України «Про затвердження Указу Президента України “Про введення воєнного стану в Україні” та прийняттям Рішення НКЦПФР від 04. 08. 2022 № 1056 «Про зупинення дії ліцензій на провадження професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках на період дії воєнного стану» (зі змінами), НКЦПФР зупинила дію ліцензій 13 юридичних осіб на провадження професійної діяльності на ринках капіталу до закінчення воєнного стану у 2023 році.

У 2023 р. НКЦПФР зупинила дію ліцензій трьох юридичних осіб на провадження професійної діяльності на ринку цінних паперів за порушення законодавства на ринку цінних паперів, зокрема, дію ліцензії однієї юридичної особи зупинено на підставі постанови про накладення санкції за правопорушення на ринках цінних паперів та організованих товарних ринках, а дію ліцензій двох юридичних осіб зупинено на підставі рішення НКЦПФР за несплату фінансових санкцій, накладених на них під час провадження відповідного виду професійної діяльності на ринках цінних паперів та організованих товарних ринках.

У 2023 році НКЦПФР представила на своїх засіданнях:

- 12 рішень про внесення змін до реєстру професійних учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків щодо додаткових послуг, які можуть надавати професійні учасники ринків капіталу в межах провадження професійної діяльності з торгівлі фінансовими інструментами;

- 7 рішень щодо дій професійних учасників у зв'язку з припиненням професійної діяльності на ринках капіталу - депозитарної діяльності.

Зміну кількості анульованих ліцензій професійних учасників фондового ринку за період з 01.01.2020 по 01.01.2024 рр. за даними НКЦПФР [28-31] представлена в таблиці 2.3.

Таблиця 2.3 – Зміну кількості анульованих НКЦПФР ліцензій професійних учасників фондового ринку за період з 01.01.2020 по 01.01.2024 рр.

Ліцензії на провадження професійної діяльності за її видами, що були анульовані	На 01.01.року								
	2020	2021	Зміна до 2020	2022	Зміна до 2021	2023	Зміна до 2022	2024	Зміна до 2023
діяльності з торгівлі фінансовими інструментами	54	36	-18	65	+29	60	-5	90	+30
депозитарної діяльності депозитарної установи	20	11	-9	12	+1	10	-2	27	+17
діяльності з організації торгівлі фінансовими інструментами	0	0	0	0	0	0	0	4	+4
клірингової діяльності з визначення зобов'язань	0	0	0	0	0	0	0	1	+1
діяльності з управління активами	7	9	+2	16	+7	8	-8	21	+13
діяльності з адміністрування недержавних пенсійних фондів	0	0	0	1	+1	1	0	1	0
діяльності з управління майном для фінансування об'єктів будівництва та/або здійснення операцій з нерухомістю	0	0	0	9	+9	5	-4	6	+1
Загальна кількість ліцензій	81	56	-25	103	+47	84	-19	150	+66

Так, у 2019 році за результатами розгляду справ:

- анульовано 19 ліцензій та зупинено дію 1 ліцензії на провадження професійної діяльності на фондовому ринку (1% від загальної кількості рішень, прийнятих уповноваженими особами);

- закрито 51 справу про правопорушення на фондовому ринку.

У 2020 році НКЦПФР було анульовано 17 ліцензій на здійснення професійної діяльності на ринку цінних паперів, 4 ліцензії зупинено та закрито 163 справи про правопорушення на ринку цінних паперів правопорушень.

У 2021 році за результатами розгляду справ НКЦПФР було анульовано 26 ліцензій. ліцензії на провадження професійної діяльності на ринку цінних паперів, зупинено дію 1 ліцензії, розглянуто 103 справи про правопорушення на ринках цінних паперів та та організованих товарних ринках.

У 2022 році НКЦПФР за результатами здійснених заходів нагляду було прийнято 535 Рішень комісії, щодо зупинення дії ліцензії на провадження професійної діяльності на ринках капіталу - депозитарної діяльності – 23 рішення; щодо депозитарних установ, якими порушено вимоги Рішення Комісії №171 - 25 анкети.

У 2023 році здійснювалися наглядові заходи щодо професійних учасників ринку капіталу, а саме: прийнято 9 рішень НКЦПФР, у тому числі 2, що регулюють окремі питання провадження депозитарної діяльності депозитарними установами.

«Типовими порушеннями законодавства у сфері фінансового моніторингу, зокрема, є порушення вимог щодо:

- подання інформації/документів на запит суб'єкта державного фінансового моніторингу, необхідних для здійснення ним нагляду у сфері запобігання та протидії;

- забезпечення функціонування належної системи управління ризиками;

- виявлення факту належності клієнтів та інших осіб до політично значущих осіб, членів їх сімей, осіб, пов'язаних з ними;

- забезпечення належної організації та проведення первинного фінансового моніторингу» [30].

З метою усунення та запобігання причинам і умовам, що сприяють використанню ринків капіталу та організованих товарних ринків для легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, виявлення схем легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, боротьби з ухиленням від сплати податків, фіктивним підприємництвом та іншими видами протиправної діяльності у 2023 році продовжувалася робота з переслідування та запобігання використанню фінансових інструментів як засобу легалізації (відмивання) доходів.

2.2 Аналітична оцінка діяльності АТ «ОТП БАНК» та фінансово-майнового її забезпечення за період з 2021 по 2023 роки

Об'єктом дослідження кваліфікаційної роботи є депозитарна діяльність банків України на прикладі АТ «ОТП БАНК». Слід зазначити, що АТ «ОТП БАНК» є визнаним лідером фінансового сектору, що є елементом банківської системи України з 1998 року. Власником банку стовідсотково є угорський ОТР Bank Plc, який є найбільшим банком Угорщини, що займає 25% ринкової частки її банківського ринку. Як банківський лідер на ринках Угорщини та Центральної і Східної Європи, ОТР Group надає високоякісні фінансові послуги, що задовольняють потреби клієнтів у 12 країнах світу через власну мережу банків та їх філій, застосування сучасних ІТ технологій, розвинену партнерську мережу, а також дистанційне банківське обслуговування клієнтів. Місією АТ «ОТП БАНК» є:

- високі стандарти професіоналізму та розвиток інновацій на вітчизняному банківському ринку;
- чесне обслуговування клієнтів та прогнозування потреб клієнтів, встановлення довгострокових відносин з ними;

- підтримання та розвиток талантів працівників банку, їхнього стимулювання до підвищення результативності.

Надання широкого спектру банківських послуг відповідно до виданої НБУ банківської ліцензії, та отримання високих прибутків, що відповідають інтересам акціонерів банку, є головною метою діяльності АТ "ОТП БАНК".

АТ «ОТП БАНК» визнаною провідною фінансовою установою як на національному, так і на міжнародних рівнях. Так, за різними напрямками діяльності, АТ «ОТП БАНК» отримує заслужені відзнаки за різними номінаціями, що встановлюються різними провідними компаніями, агентствами та медіа.

2023 рік відзначено такими нагородами та відзнаками банку, як:

- «нагорода від Visa у номінації «Далекоглядний лідер: соціальне заступництво та майстерність в обслуговуванні клієнтів»;

- нагорода від COMMERZBANK за якість обробки міжнародних переказів: «STP AWARD 2022. Excellent Quality in the delivery of commercial payments and financial institution transfer»;

- переможець у номінації «Ощадний банк для населення» серед великих недержавних банків у рейтингу Фінансового клубу. Ключовим показником для оцінки банків у цій номінації був абсолютний приріст гривневих депозитів клієнтів – фізичних осіб за період з 1 квітня 2022 р. по 1 квітня 2023 р;

- одним з трьох кращих роздрібних банкірів України за підсумками 2022 року став Олег Клименко, член правління ОТП БАНКУ з розвитку роздрібного бізнесу, відповідно до рейтингу Finawards від провідних фінансових порталів Minfin.com.ua та Finance.ua;

- відзначено БФ «Благомай» благодійним Оскаром за найбільшу кількість благодійних ініціатив у 2023 році;

- нагорода у номінації «Посилення корпоративної культури в часи війни» – відзнака від компанії FranklinCovey Ukraine, глобального лідера оцінювання, впровадження та тренінгів з ефективності, довіри, продуктивності, продажів та стратегій.

- переміг у номінації «Підтримка працівників у часи війни» у рейтингу компанії FranklinCovey Ukraine – глобального лідера оцінювання, впровадження та тренінгів з ефективності, довіри, продуктивності, продажів та стратегій» [1].

2024 рік демонструє такі відзнаки та нагороди АТ «ОТП БАНК»:

- «Оскар» від благодійного фонду «Благомай». Почесна нагорода вручена за вагомий внесок у підтримку гідного дитинства та рівних можливостей для дітей України під час війни;

- нагорода в номінації «Надійні міжнародні перекази» у межах премії Banker Awards 2024. Журнал Banker.ua відзначив інноваційні сервіси, вигідні умови та максимальну безпеку фінансових операцій банку;

- нагорода Rising Sun під час Visa Day 2024. Відзнаку від Visa отримала team-лідерка благодійного проекту OTP Bank Helps Ukraine, директорка департаменту з продажів роздрібного бізнесу та управління мережею ОТП БАНК Леся Сирота;

- відзнака в номінації Best fintech collaboration за реалізацію спільної програми з Проектом USAID «Інвестиції для стійкості бізнесу». Нагороду вручено у межах щорічної премії Ukrainian FinTech Awards 2024. Українська асоціація фінтех та інноваційних компаній, 04.04.2024;

- друге місце в номінації «Найкращий кредит готівкою» у межах Всеукраїнської щорічної премії FinAwards-2024. Призове місце банк посів завдяки продукту «Кредит на авто з пробігом». Організаторами щорічної премії FinAwards є фінансові портали Finance.ua та «Мінфін». 29.03.2024

- друге місце в номінації «Найкраща кредитна картка» у межах Всеукраїнської щорічної премії FinAwards-2024. Призове місце банку принесла кредитна картка «Ладна». Організаторами щорічної премії FinAwards є фінансові портали Finance.ua та «Мінфін». 29.03.2024;

- нагорода від бізнес-порталу Delo.ua та журналу «ТОР-100: Рейтинги найбільших» і увійшов у п'ятірку лідерів у номінації «Банк з найкращими

умовами для аграріїв». Delo.ua та журнал «ТОП-100: Рейтинги найбільших», 28.02.2024;

- Подяка ОТП Банку від організації ДонорUA – «За підтримку і розвиток донорського руху»;

- Друге та третє місця у номінації «Кращий тарифний пакет для ІТ-спеціалістів», у рейтингу Prostobank Awards 2024. ТП «IT Professional» від ОТП Банку – на другій сходинці, ТП «IT Smart» – на третій. Простобанк Консалтинг, 01.03.2024;

- третє місце у номінації «Кращий банк для нарахування зарплати» у межах щорічної премії Prostobank Awards 2024. Простобанк Консалтинг, 06.02.2024;

- перше місце у номінації «Найкращі кредити готівкою» в межах щорічної премії Prostobank Awards 2024. Простобанк Консалтинг, 29.05.2024;

- відзнака в номінації «Благодійність іноземного бізнесу» Національного конкурсу «Благодійна Україна-2023» [1].

Станом на 01.01.2024 р. АТ «ОТП БАНК» займає провідні позиції в банківській системі України за основними показниками діяльності, які порівняно із показниками попереднього року або залишились не змінними, або помітно позитивно зросли (рисунок 2.1).

АТ «ОТП БАНК» посів третє місце за рівнем достатності капіталу за підсумками стрес-тестування, яке проводилось НБУ. Норматив достатності основного капіталу (Н3) в банку склав 7 млрд 164 млн грн (18,49%) при необхідному рівні цього показника 7%. Регулятивний капітал (Н2) в АТ «ОТП БАНК» становить 14 млрд 189 млн грн.

Норматив його достатності АТ «ОТП БАНК» сягнув 36,61% при необхідному рівні показнику 10%. АТ «ОТП БАНК» увійшов у ТОП-10 найбільших банків України за розміром чистих активів та чистого прибутку і посів за цими показниками 10-те та 6-те місця відповідно. Банк зберіг свою позицію у ТОП-10 банків за розміром кредитного портфеля за Державною програмою «Доступні кредити 5-7-9%».

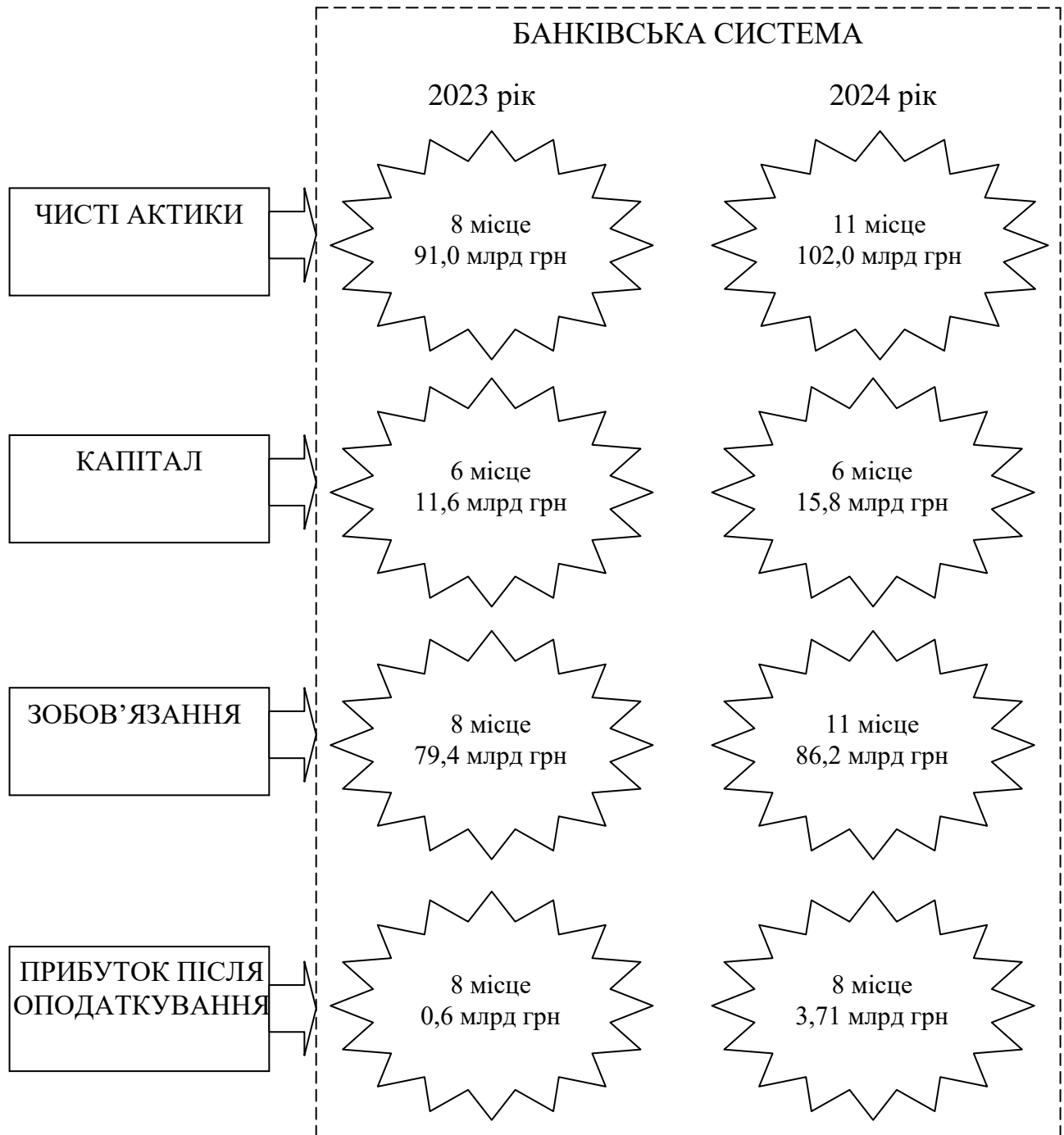

Рисунок 2.1 – Позиції АТ «ОТП БАНК» в банківській системі України за основними показниками діяльності на 01.01.2023 та 01.01.2024 рр.

АТ «ОТП БАНК» постійно розвиває та розширює набір послуг для фізичних та юридичних осіб. Створюються та впроваджуються нові депозитні, кредитні, інвестиційні та розрахунково-платіжні програми. Так, на сьогодні для фізичних осіб пропонується широкий вибір банківських послуг, таких як:

розрахунково-касове обслуговування, кредитні програми, депозитні операції, дебетові та кредитні картки (Visa, MasterCard), депозитні сертифікати та ін. Стратегія розвитку АТ «ОТП БАНК» є спрямованою «на максимальний розвиток роздрібного бізнесу та створення умов для повного банківського обслуговування корпоративних клієнтів» [1].

Для оцінки фінансового та майнового забезпечення діяльності АТ «ОТП БАНК» у 2021-2023 рр. було досліджено згруповані залишки по банківській системі України (додаток Б) за такими формами фінансової звітності банків:

- Баланс (Звіт про фінансовий стан банку) - форма №1 фінансової звітності;
- Звіт про фінансові результати - форма №2 фінансової звітності;
- Звіт про власний капітал - форма №4 фінансової звітності.

Так, активи (майно) АТ «ОТП БАНК» структуровано за відповідними статтями, які проаналізовано за період 2021-2023 рр. (таблиця 2.4).

З даних таблиці 2.4 видно, що чисті активи АТ «ОТП БАНК» зросли на 321,8 млн грн (+31,54%) у період з 2021 по 2023 рік, причому у 2022 році вони збільшилися на 211,29 млн грн, що на 30,26% більше, ніж у попередньому році, а у 2023 році - на 110,38 млн грн, що на 12,13% більше. Отже, позитивним є те, що активи банку щороку суттєво зростали порівняно з попереднім роком. Що стосується статей балансу, то зміни в цих статтях призвели до збільшення загальних активів на 6 230,2 млн грн (+6,61%) та 1 594,3 млн грн (+10,55%) у 2022 та 2023 роках відповідно. Позитивний приріст загальних активів Банку у 2022 році відбувся за рахунок збільшення таких статей: «Грошові кошти та їх еквіваленти» (приріст на 873,5 млн грн (+22,54%)), «Кошти в інших банках» (приріст на 12591,2 млн грн (+137,92%)), «Цінні папери, що обліковуються за амортизованою вартістю» (приріст на 23289,8 млн грн (+334,8%)); «Інші фінансові активи» (183,8 млн грн (+128,93%)). Негативно вплинули на зміни величини активів АТ «ОТП БАНК» у 2022 році зменшення за такими статтями: «Кошти клієнтів» (10567,6 млн грн (-26,12%)), в т.ч. Кредити корпоративним клієнтам зменшилися на 5658,0 млн грн (-18,08%), а кредити фізичним особам - на 4909,6 млн грн (-53,54%);

Таблиця 2.4 – Динаміка статей активів АТ «ОТП Банк» за 2021-2023 рр.

Активи	2021 р.	2022 р.			2023 р.		
	Сума, млн грн	Сума, млн грн	Відхилення		Сума, млн грн	Відхилення	
			млн грн	%		млн грн	%
Грошові кошти та їх еквіваленти	3875,7	4749,3	+873,5	+22,54	10828,5	+6079,2	+128,0
Фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток/ збиток	8,4	3,2	-5,1	-61,25	0	-3,2	-100,0
Кошти в інших банках	9129,4	21720,6	+12591,2	+137,92	21490,7	-229,9	-1,06
Кредити та заборгованість клієнтів:	40460,5	29892,9	-10567,6	-26,12	24861,9	-5031	-16,83
- кредити та заборгованість юридичних осіб	31290,2	25632,2	-5658,0	-18,08	21908,5	-3723,7	-14,53
- кредити та заборгованість фізичних осіб	9170,2	4260,7	-4909,6	-53,54	2953,4	-1307,3	-30,68
Цінні папери, які обліковуються за справедливою вартістю	7371,7	2606,6	-4765,1	-64,64	9361,1	+6754,5	+259,13
Цінні папери, які обліковуються за амортизаційною вартістю	6956,2	30246,0	+23289,8	+334,80	33999,2	+3753,2	+12,41
Інвестиції в асоційовані та дочірні компанії	139,1	139,1	0	0	139,1	0	0
Інвестиційна нерухомість	26,1	24,6	-1,4	-5,53	24,6	0	0
Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток	0,1	0	-0,1	-100,0	0,04	+0,04	+100,0
Відстрочений податковий актив	68,8	65,4	-3,44	-5,0	0	-65,4	-100,0
Основні засоби та нематеріальні активи	1293,3	1164,8	-128,5	-9,94	1171,7	+6,9	+0,59
Інші фінансові активи	142,5	326,3	+183,8	+128,93	108,1	-218,2	-66,87
Інші активи	90,7	66,7	-24,0	-26,51	58,5	-8,2	-12,29
Загальні активи	94186,7	100416,9	+6230,2	+6,61	111011,2	+10594,3	+10,55
Усього резервів	3562,9	9411,3	+5848,5	+164,15	8967,7	-443,6	-4,71
Усього чистих активів	69862,6	91005,5	+21142,9	+30,26	102043,5	+11038	+12,13

«Цінні папери за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку» (на 4765,1 млн грн (-64,64%)), «Інвестиційна нерухомість» (зменшення на 1,4 млн грн (-5,53%)), «Інші активи» (зменшення на 24,0 млн грн (-26,51%)).

Динаміка позитивного зростання величини загальних активів банків у 2023 році відбулася за рахунок збільшення показників за такими статтями: «Грошові кошти та їх еквіваленти» (зростання на 6079,2 млн грн (128,0%)); «Цінні папери, які обліковуються за справедливою вартістю» (зростання на 6754,5 млн грн (259,13%)); «Цінні папери, які обліковуються за амортизаційною вартістю» (зростання на 3753,2 млн грн (12,41%)); «Основні засоби та нематеріальні активи» (зростання на 6,9 млн грн (0,59%). У 2023 р. негативна динаміка величини активів за окремих їх статтями балансу АТ «ОТП БАНК» відбулася під впливом таких статей: «Кошти в інших банках» (зменшення на 229,9 млн грн (1,06%)); «Кредити та заборгованість клієнтів:» (зменшення на 5031 млн грн (16,83%)).

Аналіз руху капіталу АТ «ОТП БАНК» та його окремих складових з 2021 по 2023 роки здійснено за даними додатку Б та представлено в таблиці 2.5, з даних якої видно, що капітал банку з кожним роком збільшувався (на 570,3 млн грн (+5,16%) у 2022 році порівняно з 2021 роком та на 4188,3 млн грн (+36,01%) у 2023 році порівняно з 2022 роком. Найбільшою складовою капіталу банків, в т.ч. й АТ "ОТП БАНК", є статутний капітал, який становив 55,92% у 2021 році, 53,19% у 2022 році та 39,10% у 2023 році. Варто зазначити, що статутний капітал у 2021-2023 роках залишився незмінним і становив 6,19 млрд грн. Наступною важливою складовою капіталу банку є нерозподілений прибуток, який протягом аналізованого періоду мав позитивну зростаючу тенденцію: у 2022 році ця складова капіталу банку збільшилася на 459,8 млн грн (+13,18%), а у 2023 році - на 3682,4 млн грн (+93,27%).

Таблиця 2.5 – Динаміка статей капіталу АТ «ОТП БАНК» за 2021-2023 рр.

Капітал	2021 р.	2022 р.			2023 р.		
	Сума, млн грн	Сума, млн грн	Відхилення		Сума, млн грн	Відхилення	
			млн грн	%		млн грн	%
1	2	3	4	5	6	7	8
Статутний капітал	6186,0	6186,0	0	0	6186,0	0	0
Емісійні різниці	405,1	405,1	0	0	405,1	0	0
Резервні та інші фонди	923,4	1060,6	+137,2	+14,86	1090,5	+29,9	+2,82
Резерви переоцінки	57,7	30,8	-26,8	-46,51	506,9	+476,1	+1545,78
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	3488,2	3948,1	+459,9	+13,18	7630,5	+3682,4	+93,27
Усього капітал	11060,4	11630,7	+570,3	+5,16	15819,0	+4188,3	+36,01

Загальний капітал банку збільшився на 137,3 млн грн (+14,86%) у 2022 році порівняно з 2021 роком та на 29,9 млн грн (+2,82%) у 2023 році порівняно з 2022 роком. У 2023 році порівняно з 2022 роком за рахунок резервів переоцінки на 476,1 млн грн (+1 545,78%) також відбулося зростання капіталу АТ "ОТП БАНК".

Зобов'язання АТ «ОТП БАНК» та їх складових елементів проаналізовано за 2021-2023 рр. за даними додатку Б (таблиця 2.6). З таблиці 2.6 видно, що заборгованість АТ «ОТП Банк» перед його контрагентами зросла на 27422,3 млн грн (+46,63%) у період з 2021 по 2023 рік. Так, у 2022 році зобов'язання банку зросли на 20572,6 млн грн (+34,99%) порівняно з попереднім роком, а у 2023 році - на 6849,6 млн грн (+8,63%). Позитивна зміна зобов'язань банку за період з 2022 по 2023 рік відбулася за рахунок збільшення обсягів таких статей пасивів: "Кошти клієнтів" (приріст у 2022 році: 20752,3 млн грн (+36,49%), у 2023 році: 4125,0 млн грн (+5,31%)), що включає в себе й збільшення депозитів суб'єктів господарювання та небанківських фінансових установ: у 2022 році на 16320,8 млн грн (+45,12%), у 2023 році - на 3381,8 млн грн (+6,44%); а також і збільшення вкладень фізичних осіб: 2022 рік: зростання склало 443,5 млн грн

(+21,41%); 2023 рік: зростання становило 743,2 млн грн (+2,96%) У 2023 році суттєво зросла така стаття пасиву, як «Інші зобов'язання», яка збільшилась на 117,5 млн грн (+12,61%).

Таблиця 2.6 – Динаміка статей зобов'язань АТ «ОТП Банк» за 2021-2023 рр.

Зобов'язання	2021 р.	2022 р.			2023 р.		
	Сума, млн грн	Сума, млн грн	Відхилення		Сума, млн грн	Відхилення	
			млн грн	%		млн грн	%
Кошти банків	1225	231	-994	-753,03	15,2	-215,8	-93,42
Кошти клієнтів, в т.ч.:	56867,2	77619,5	+20752,3	+36,49	81744,5	+4125	+5,31
- кошти суб'єктів господарювання та небанківських фінансових установ	36170,3	52491,1	+16320,8	+45,12	55872,9	+3381,8	+6,44
- кошти фізичних осіб	20696,9	25128,4	+4431,5	+21,41	25871,6	+743,2	+2,96
Фінансові зобов'язання, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	0	9,2	+9,2	+230725,0	22,8	+13,6	+147,83
Інші залучені кошти	0,2	0,1	-0,1	-9,66	0,05	-0,05	-50,0
Зобов'язання щодо поточного податку на прибуток	149,7	119,5	-30,2	-20,17	2683,0	+2563,5	+2145,19
Відстрочені податкові зобов'язання	0	0	0	0	76,9	+76,9	+100,0
Резерви за зобов'язаннями	298,9	301,7	+2,8	+0,92	247,2	-54,5	-18,06
Інші фінансові зобов'язання	526,0	392,6	-133,4	-25,36	385,3	-7,3	-1,86
Інші зобов'язання	959,0	932,0	-27,0	-2,82	1049,5	+117,5	+12,61
Усього зобов'язань	58802,2	79374,9	+20572,6	+34,99	86224,5	+6849,6	+8,63

У таблиці 2.7 наведено дані аналізу фінансових результатів АТ "ОТП БАНК" у 2021, 2022 та 2023 роках, за якими можна підсумувати про те, що діяльність АТ "ОТП БАНК" в період 2021-2023 рр. характеризувалася прибутковістю: чистий прибуток у 2021 році становив 2745,1 млн грн, у 2022 році - 579,1 млн грн, що на 2148,0 млн грн (-78,25%) менше від попереднього року, а у 2023 році його розмір досяг 3712,3 млн грн, що на 3115,2 млн грн (521,72%) більше від 2022 р.

Таблиця 2.7 – Динаміка формуючих складових фінансових результатів АТ «ОТП Банк» за 2021-2023 рр.

Показники	Рік			Відхилення (+,-)			
	2021	2022	2023	2022 р від 2021 р.		2023 р. від 2022 р.	
	Млн грн	Млн грн	Млн грн	Млн грн	%	Млн грн	%
Процентні доходи	5770,3	8787,8	12121,5	+3017,5	+52,29	+3333,7	+37,94
Процентні витрати	1088,1	1956,2	3480,8	+868,1	+79,77	+1524,6	+77,94
Чистий процентний дохід	4682,1	6831,6	8640,7	+2149,5	+45,91	+1809,1	+26,48
Комісійні доходи	1988,5	1769,9	1869,7	-218,6	-10,99	+99,8	+5,64
Комісійні витрати	704,2	675,8	736,1	-28,4	-4,04	+60,3	+8,92
Чистий комісійний дохід	1284,2	1094,1	1133,6	-190,1	-14,80	+39,5	+3,61
Торговий результат	519,2	809,9	460,0	+290,8	+56,01	-349,9	-43,20
Інші операційні доходи	66,6	205,5	101,9	+138,9	+208,55	-103,6	-50,41
Інші доходи	59,6	48,9	48,7	-10,7	-17,90	-0,2	-0,41
Всього доходів	6611,7	8990,1	10384,9	+2378,4	+35,97	+1394,8	+15,51
Відрахування до резервів	807,4	5663,7	-109,5	+4856,3	+601,45	-5773,2	-101,93
Адміністративні та інші операційні витрати	2453,6	2600,0	3071,5	+146,4	+5,97	+471,5	+18,13
Всього витрат	3261,0	8263,7	2962,0	+5002,7	+153,41	-5301,7	-64,16
Прибуток/збиток до оподаткування	3350,7	726,4	7422,8	-2624,3	-78,32	+6696,4	+921,86
Витрати на податок на прибуток	605,6	129,3	3710,5	-476,3	-78,65	+3581,2	+2769,68
Чистий прибуток (збиток)	2745,1	597,1	3712,3	-2148,0	-78,25	+3115,2	+521,72

Чистий процентний дохід у 2022 році становив 683,16 млн грн , тобто відбулося його зростання на 2149,5 млн грн (+45,91%) порівняно з 2021 роком, а також помітним є зростання цього показника у 2023 р. прівняно із 2022 р., яке склало 1809,1 млн грн (+26,48%). Щодо інших основних складових фінансового результату банку, то дані таблиці 2.? свідчать про зменшення їхнього значення. Так:

- чистий комісійний дохід зменшився на 150,6 млн грн (-11,73%) у 2021-2023 роках, склавши 1284,2 млн грн у 2021 році, 1094,1 млн грн у 2022 році та 1133,6 млн грн у 2023 році;

- чистий торговельний дохід банку, який становив 519,2 млн грн у 2021 році, 809,9 млн грн у 2022 році та 460 млн грн у 2023 році, знизився на 59,2 млн грн (11,40%) у період з 2021 по 2023 рр.

Таким чином, загальний дохід АТ «ОТП БАНК» збільшився на 3773,2 млн грн (+57,07%) з 2021 по 2023 рік. Витрати, з іншого боку, мають тенденцію до збільшення у 2022 році та зменшення у 2023 році. Так, у 2022 році витрати зросли на 5002,7 млн грн (+153,41%), а у 2023 році зменшилися на 5301,7 млн грн (-64,16%).

Отже, на основі аналізу активів, капіталу, зобов'язань та фінансових результатів діяльності АТ "ОТП БАНК" можна зробити висновок, що фінансова та майнова складова забезпечення діяльності банку значно зміцнилася, що позитивно вплинуло на зростання прибутку, власного капіталу та зобов'язань банку.

3 Дослідження депозитарних послуг АТ «ОТП БАНК» - депозитарної установи та напрями підвищення ефективності їх надання

АТ «ОТП БАНК» є банком, що здійснює депозитарну діяльність як депозитарна установа, що співпрацює з усіма діючими депозитаріями України, а саме: Депозитарієм Національного Банку України для обліку державних цінних паперів та ПАТ «Національний депозитарій України» для обліку корпоративних та муніципальних цінних паперів, а також з іноземною фінансовою установою OTP Bank Plc щодо обліку цінних паперів іноземних емітентів. АТ «ОТП БАНК» є активним членом Професійної асоціації учасників ринків капіталу та деривативів (ПАРД), приймаючи участь в роботі її органів з питань розвитку ринків капіталу України. З 12.10.2013 року, АТ «ОТП БАНК» як депозитарна установа, діє на підставі ліцензій на право здійснення депозитарної діяльності на фондовому ринку за такими видами діяльності [1]:

- депозитарна діяльність депозитарної установи (Ліцензія серія АЕ №263434 від 01.10.2013);
- діяльність із зберігання активів інститутів спільного інвестування (Ліцензія серія АЕ №263435 від 01.10.2013);
- діяльність із зберігання активів пенсійних фондів (Ліцензія серія АЕ №263436 від 01.10.2013).

Професійна діяльність АТ "ОТП БАНК" здійснюється відповідно до нормативно-правових актів НБУ, НКЦПФР, чинного законодавства України та положень, що регулюють депозитарну діяльність депозитарію. При цьому, банк надає повний спектр депозитарних послуг фізичним та юридичним особам, резидентам та нерезидентам - власникам цінних паперів. Наразі під управлінням зберігача АТ "ОТП БАНК" знаходиться понад 30 тис. рахунків у цінних паперах [1].

До депозитарних послуг, що надаються депозитарною установою АТ "ОТП БАНК" належать:

- відкриття та ведення рахунків у цінних паперах;
- обробка транзакцій (операцій) на рахунках у цінних паперах (зарахування, списання, переказ, блокування, розблокування);
- розрахунки за корпоративними угодами;
- отримання доходів за цінними паперами, що обліковуються на рахунку в цінних паперах, з подальшим переказом власнику;
- інформаційне обслуговування депонентів (видача довідок та виписок про стан рахунку в цінних паперах, виписок про операції за рахунком та іншої інформації, пов'язаної з управлінням рахунком у цінних паперах);
- інформаційні, консультаційні та аналітичні послуги щодо стану ринку, умов обігу цінних паперів та іншої інформації, необхідної депонентам для реалізації своїх прав та виконання обов'язків.

Для здійснення депозитарної діяльності в АТ "ОТП БАНК" створено внутрішній структурний підрозділ - Департамент депозитарної діяльності, який повністю відокремлений від інших підрозділів банку, що не здійснюють депозитарну діяльність, та розміщений в окремій будівлі.

Депозитарний департамент складається з відділів депозитарної діяльності для здійснення різних видів депозитарної діяльності - депозитарної діяльності депозитарної установи, діяльності із зберігання активів інститутів спільного інвестування, депозитарної діяльності з зберігання активів пенсійних фондів.

Для зберігання активів інститутів спільного інвестування та зберігання активів пенсійних фондів депозитарій складається з наступних трьох відокремлених внутрішніх структурних підрозділів (секторів) [1]:

- Сектор депозитарної діяльності;
- Сектор з управління ІСІ;
- сектор з управління НПФ.

Схематична організація підрозділів, що здійснюють депозитарну діяльність у структурі АТ "ОТП БАНК", яка відображає всі рівні адміністративного підпорядкування зображена на рисунку 3.1.

Рисунок 3.1 – Схема організації підрозділів, що здійснюють депозитарну діяльність у структурі АТ "ОТП БАНК"

Депозитарна діяльність АТ "ОТП БАНК" здійснюється виключно Департаментом депозитарної діяльності та створеними в ньому секторами з урахуванням вимог нормативно-правового акта Комісії, що регулює організацію діяльності банків та їх підрозділів у контексті професійної діяльності на ринку цінних паперів (НКЦПФР), а також інших нормативно-правових актів, а також інших нормативно-правових актів, що регулюють здійснення депозитарної та банківської діяльності та відповідно до внутрішніх документів банку.

До вирішення питань, пов'язаних з депозитарною діяльністю АТ "ОТП БАНК", можуть залучатися лише ті керівники вищої ланки, які пройшли сертифікацію у встановленому законодавством порядку. Всі інші керівники можуть в межах повноважень, наданих їм внутрішніми документами банку, здійснювати адміністративне керівництво структурними підрозділами, що

здійснюють депозитарну діяльність, без залучення відповідного структурного підрозділу до вирішення питань, пов'язаних з депозитарною діяльністю та/або операціями з цінними паперами.

АТ "ОТП БАНК" як депозитарна установа відкриває рахунки в цінних паперах власникам цінних паперів та нотаріусам, які після укладення договору про управління рахунком у цінних паперах, договору про відкриття рахунку в цінних паперах та відкриття рахунку ескроу, набувають статусу депонента, коли ці особи вперше відкривають рахунок у цінних паперах у депозитарії. Статус депонента отримує кожна особа, яка вперше відкриває рахунок у цінних паперах у депозитарній установі. При відкритті рахунку банк присвоює рахунку в цінних паперах код зберігача відповідно до положень законодавства.

Порядок відкриття АТ "ОТП БАНК" рахунків у цінних паперах представлено на рисунку 3.2.

У разі виникнення у АТ "ОТП БАНК" - депозитарія обґрунтованої, документально підтвердженої підозри, що рахунок у цінних паперах депонента є підзвітним, банк у порядку, визначеному внутрішніми документами, надсилає відповідному депоненту запит про надання пояснень та інформації.

У разі виникнення підозри, обґрунтованої внутрішніми документами та відповідно до договору про управління рахунком у цінних паперах, депозитарій надсилає відповідному депоненту запит про надання пояснень та інформації у зв'язку з такою підозрою. Ненадання депонентом запитуваної інформації та/або документів протягом 15 календарних днів з дати отримання запиту депозитарної установи або надання інформації та/або документів, що не спростовують обґрунтовану підозру депозитарної установи, або надання недостовірної інформації для встановлення відповідальності за його рахунком, є підставою для відмови у виконанні розпоряджень на проведення операцій за його рахунком у цінних паперах відповідно до законодавства та внутрішніх документів депозитарної установи.

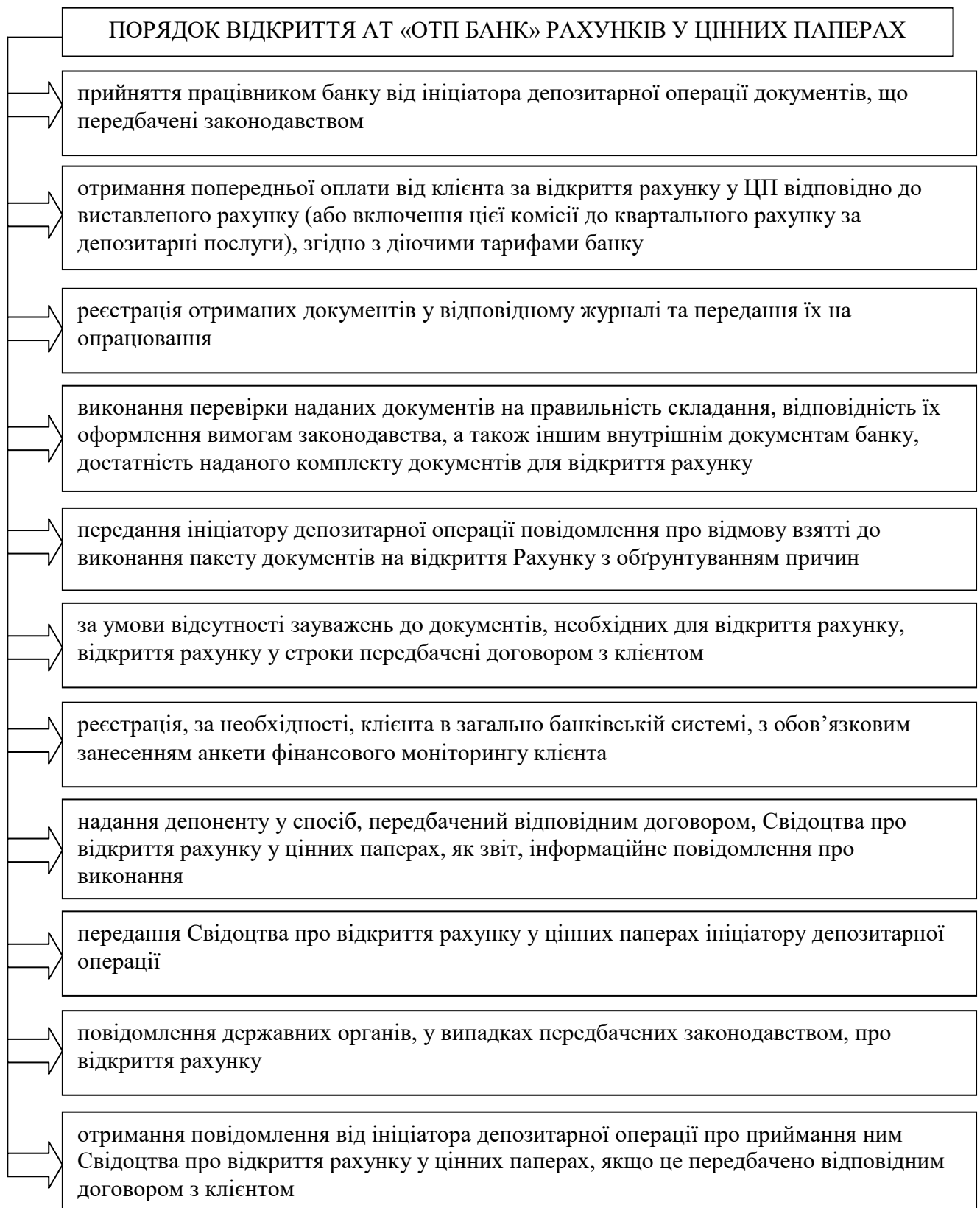

Рисунок 3.2 - Порядок відкриття АТ "ОТП БАНК" рахунків у цінних паперах

Порядок закриття АТ "ОТП БАНК" рахунків у цінних паперах представлено на рисунку 3.3.

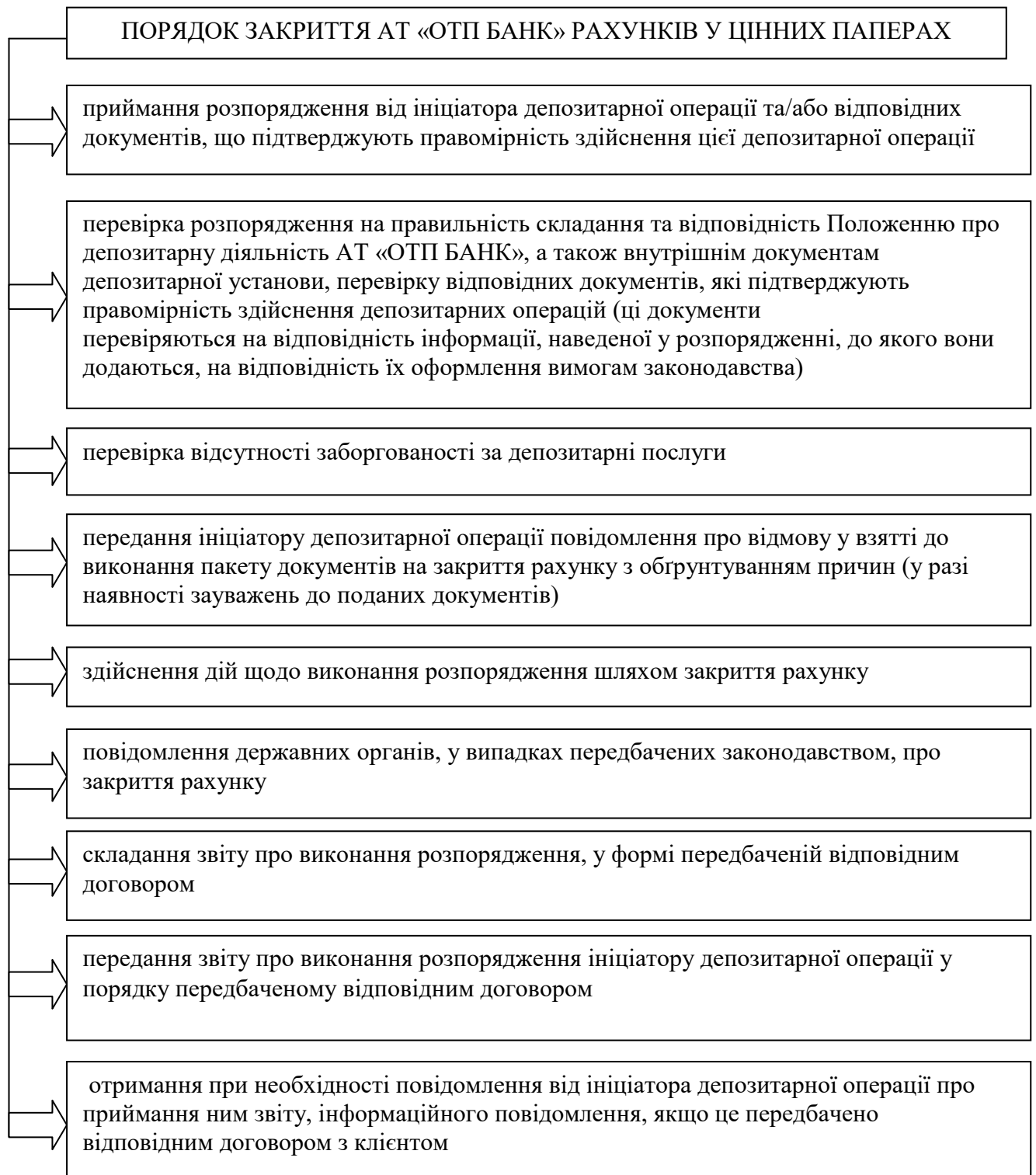

Рисунок 3.3 - Порядок закриття АТ "ОТП БАНК" рахунків у цінних паперах

Депозитарна установа АТ "ОТП БАНК" надає депоненту інформацію про стан його рахунку в цінних паперах у вигляді наступних видів виписок:

- виписка про стан рахунку в цінних паперах;
- виписка про операції з цінними паперами.

Виписки формуються та роздруковуються депозитарною установою для депонента у форматі pdf з метою унеможливлення їх зміни.

АТ "ОТП БАНК" відмовляє у відкритті рахунку в цінних паперах у наступних випадках:

- ненадання або неналежне оформлення документів, необхідних для відкриття рахунку відповідно до законодавства та/або внутрішніх документів банку;
- ненадання додаткових документів, які можуть бути необхідні для ідентифікації особи;
- рішення керівництва банку про відмову особі в обслуговуванні без пояснення особі причин відмови;
- якщо банк не може укласти з цим клієнтом договір та/або відкрити йому рахунок відповідно до обмежень, встановлених законодавством;
- якщо особа не пройшла процедуру ідентифікації або за результатами процедури ідентифікації отримано негативний висновок;
- якщо подані документи містять інформацію, яка дає змогу зробити висновок про невідповідність поданих документів чинному законодавству та/або вимогам Положення про депозитарну діяльність АТ "ОТП БАНК";
- якщо клієнт не сплатив комісію за відкриття рахунку відповідно до тарифів.

Тарифи на депозитарні послуги розробляються суб'єктом, що здійснює цей вид діяльності відповідно до внутрішніх документів АТ "ОТП БАНК" та з урахуванням положень законодавства, зокрема граничних тарифів на депозитарні послуги (додаток В). Тарифи банку на депозитарні послуги затверджуються Тарифним комітетом банку в порядку, визначеному внутрішніми документами банку. Загальні принципи визначення тарифів на депозитарні послуги, класифікація тарифів та періодичність їх перегляду, а

також джерела отримання інформації для перегляду тарифів визначаються відповідними внутрішніми положеннями банку.

Сьогодні в Україні розрахунки за правочинами щодо цінних паперів у депозитарній системі України не здійснюються за принципом «поставка проти платежу». Цей принцип передбачає організацію купівлі-продажу з одночасною поставкою цінних паперів та грошей за ці цінні папери. Українське законодавство передбачає обов'язкове виконання угод за принципом «поставка проти оплати», проте такі угоди не є поширеними на національному фондовому ринку, що зумовлено такими причинами:

- законодавство не передбачає, що всі операції повинні здійснюватися лише на організованому ринку, а це означає, що переважна більшість операцій здійснюється за межами організованого ринку;

- встановлені валютні обмеження заохочують контрагентів здійснювати великі транзакції за кордоном;

- створення та розвиток інфраструктури для «поставки проти платежу» вимагає значних витрат торговців цінними паперами та зберігачів цінних паперів, які не покриваються кількістю транзакцій.

Від ризику зміни ціни на цінні папери або непоставки активів інвесторів, від системних ризиків захищає саме здійснення розрахунків за принципом «поставка проти платежу» на розвинених ринках.

Здійснення інвестиційної діяльності на фондовому ринку потребує впровадження сучасних механізмів функціонування депозитарної системи. Так, на розвинених фондових ринках активно здійснюються операції кредитування цінними паперами. При цьому, важливу роль в організації цього процесу відіграють певні міжнародні депозитарно-клірингові системи. Доцільність здійснення цих операцій зумовлена ефектом, який ці операції спричиняють як на макро- та мікроекономічних рівнях (рисунок 3.4).

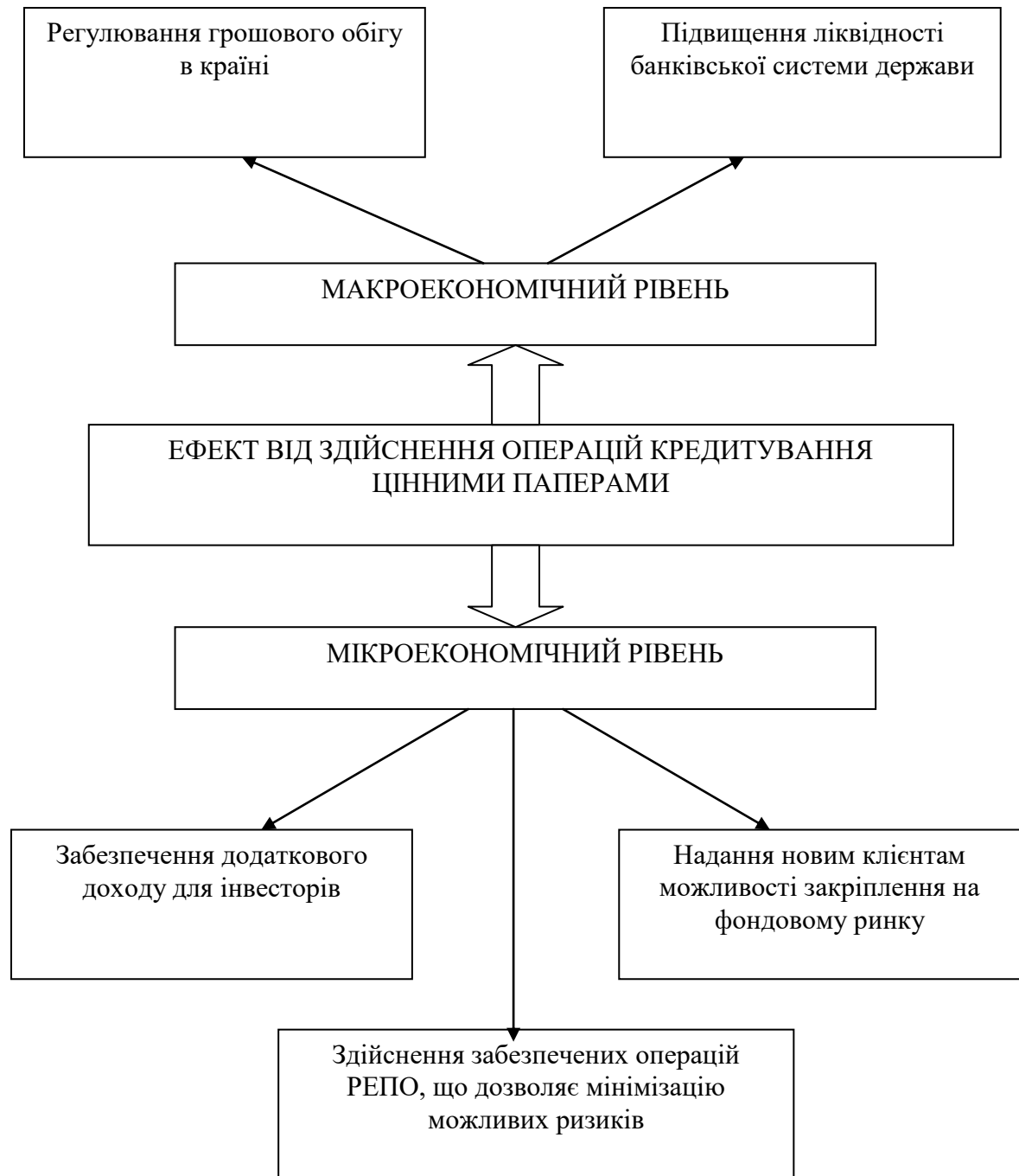

Рисунок 3.4 – Ефект від здійснення операцій кредитування цінними паперами

Із метою захисту інтересів емітентів та інвесторів депозитарним установам доцільно було б створити гарантійні фонди як оптимальний метод страхування. Складові такого гарантійного фонду депозитарних установ в Україні, в т.ч. депозитарної установи АТ «ОТП БАНК» представлено в таблиці 3.1.

Таблиця 3.1 – Складові гарантійного фонду депозитарної установи

Елемент	Характеристика
Учасники	Депозитарна установа, власники цінних паперів, страхові компанії
Об'єкт гарантування	Цінні папери, що знаходяться на обслуговуванні в депозитарній установі незалежно від форми випуску та існування
Вигодонабувач	Власник цінних паперів
Джерела формування коштів	<p><i>Основні:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • одноразовий внесок із власного капіталу депозитарної установи; • щорічні відрахування з прибутку депозитарної установи; • клієнтські внески – розрахований відсоток від вартості кожної операції з цінними паперами; • виплати страхових компаній. <p><i>Додаткові:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • прибуток від кредитування вільними ресурсами фонду клієнтів; • прибуток від інших операцій із вільними ресурсами фонду
Страховий випадок	Спричинена депозитарною установою ситуація, за якої клієнт втрачає цінні папери чи очікувану вигоду від операцій з ними
Страхова виплата	Номінальна вартість втрачених цінних паперів чи розрахована очікувана вигода від операцій з ними
Засади функціонування	Проводить свою діяльність згідно з відповідними нормативними актами та внутрішніми положеннями депозитарної установи
Підконтрольність	Гарантійний фонд є ланкою системи ризик-менеджменту і у своїй діяльності повністю підзвітний і підконтрольний відповідному підрозділу депозитарної установи

Таким чином, створення такого гарантійного фонду дозволяє більш гнучко застосовувати варіативність методів управління ризиками в депозитарних установах, таких як хеджування та самострахування, що є широко застосовуваними в зарубіжних депозитарних системах.

Висновки

Прогрес продуктивних сил, кардинальні трансформації суспільних потреб, які все більше спрямовані на споживання послуг, а не лише матеріальних благ, та підвищення добробуту населення сприяють зростанню ролі послуг у задоволенні людських потреб. Висока динаміка розвитку цього сектору обумовлена його здатністю задовольняти різноманітні потреби індивідів та суспільства в цілому, а також привабливістю для інвесторів. Ця тенденція підтверджується статистичними даними, які свідчать про значні інвестиції в сектор послуг на світовому рівні. Сфера послуг, завдяки високій швидкості обороту капіталу, стала потужним драйвером економічного зростання більшості країн. Постійне розширення спектру послуг, як виробничих, так і фінансових, та їхня інноваційність є відповіддю на зростаючі запити суспільства, яке все більше інтегрує послуги в усі сфери свого життя. Таким чином, послуги проникають у всі сфери людської діяльності, що свідчить про їхню інтеграційну роль у сучасному світі.

Поняття "послуга" розглядається як вид економічної діяльності, спрямованої на безпосереднє задоволення потреб різноманітних суб'єктів господарювання (індивідів, домогосподарств, підприємств тощо). Послуга являє собою динамічний процес полягає у створенні цінності та забезпеченні споживчих переваг через виконання певних дій, як матеріальних, так і нематеріальних, у конкретний час і в конкретному місці.

Депозитарні послуги, що відносяться до такого виду фінансових послуг, як фінансові послуги, що надаються в межах професійної діяльності на ринках капіталу. Ключовими ознаками, що відрізняють професійну діяльність на ринках капіталу від інших видів підприємницької діяльності, є: професіоналізм; виключність діяльності; створення обмеженого переліку видів такої діяльності.

Депозитарна система України формується Центральним депозитарієм НБУ, професійними учасниками депозитарної системи України, депозитаріями

– кореспондентами, фондовими біржами, кліринговими установами, Розрахунковим центром, емітентами, торговцями цінними паперами, компаніями з управління активами, депонентами, номінальними утримувачами. Ієрархічно депозитарна система України може розглядатись з позиції дворівневої її архітектури, що і визначено на законодавчому рівні.

Активне зростання фондового ринку в сучасній світовій економіці має значний вплив на всі рушійні соціально-економічні процеси в міжнародному середовищі. Природно, що ключову роль у функціонуванні фондового ринку відіграють професійні учасники ринку, які здійснюють різні види професійної діяльності на ринку. Третє місце за кількістю діючих ліцензій професійних учасників на сьогодні займає провадження депозитарної діяльності. Що стосується динаміки показників ліцензованих професійних учасників, які мають ліцензію на провадження депозитарної діяльності, то їх кількість в 2020-2023 рр. з року в рік зменшувалась. Так, у 2021 р. порівняно із 2020 р. їх кількість зменшилась на 8 професійних учасників; у 2021 р. зменшення склало 13 професійних учасників; у 2022 – 5 професійних учасників; у 2023 р. – 18 професійних учасників.

З метою усунення та запобігання причинам і умовам, що сприяють використанню ринків капіталу та організованих товарних ринків для легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, виявлення схем легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, боротьби з ухиленням від сплати податків, фіктивним підприємництвом та іншими видами протиправної діяльності у 2023 році продовжувалася робота з переслідування та запобігання використанню фінансових інструментів як засобу легалізації (відмивання) доходів.

Об'єктом дослідження кваліфікаційної роботи є депозитарні послуги, що надаються банками як депозитарними установами за матеріалами АТ «ОТП БАНК». АТ «ОТП БАНК» є визнаним лідером фінансового сектору, що є елементом банківської системи України з 1998 року. Власником банку

стовідсотково є угорський OTP Bank Plc, який є найбільшим банком Угорщини, що займає 25% ринкової частки її банківського ринку. Як банківський лідер на ринках Угорщини та Центральної і Східної Європи, OTP Group надає високоякісні фінансові послуги, що задовольняють потреби клієнтів у 12 країнах світу через власну мережу банків та їх філій, застосування сучасних ІТ технологій, розвинену партнерську мережу, а також дистанційне банківське обслуговування клієнтів. АТ «ОТП БАНК» визнаною провідною фінансовою установою як на національному, так і на міжнародних рівнях. Так, за різними напрямками діяльності, АТ «ОТП БАНК» отримує заслужені відзнаки за різними номінаціями, що встановлюються різними провідними компаніями, агентствами та медіа. АТ «ОТП БАНК» посів третє місце за рівнем достатності капіталу за підсумками стрес-тестування, яке проводилось НБУ. Норматив достатності основного капіталу (Н3) в банку склав 7 млрд 164 млн грн (18,49%) при необхідному рівні цього показника 7%. Регулятивний капітал (Н2) в АТ «ОТП БАНК» становить 14 млрд 189 млн грн.

Чисті активи АТ «ОТП БАНК» зросли на 321,8 млн грн (+31,54%) у період з 2021 по 2023 рік, причому у 2022 році вони збільшилися на 211,29 млн грн, що на 30,26% більше, ніж у попередньому році, а у 2023 році - на 110,38 млн грн, що на 12,13% більше. Капітал банку з кожним роком збільшувався (на 570,3 млн грн (+5,16%) у 2022 році порівняно з 2021 роком та на 4188,3 млн грн (+36,01%) у 2023 році порівняно з 2022 роком. Найбільшою складовою капіталу банків, в т.ч. й АТ "ОТП БАНК", є статутний капітал, який становив 55,92% у 2021 році, 53,19% у 2022 році та 39,10% у 2023 році. Заборгованість АТ «ОТП Банк» перед його контрагентами зросла на 27422,3 млн грн (+46,63%) у період з 2021 по 2023 рік. Діяльність АТ "ОТП БАНК" в період 2021-2023 рр. характеризувалася прибутковістю: чистий прибуток у 2021 році становив 2745,1 млн грн, у 2022 році - 579,1 млн грн, що на 2148,0 млн грн (-78,25%) менше від попереднього року, а у 2023 році його розмір досяг 3712,3 млн грн, що на 3115,2 млн грн (521,72%) більше від 2022 р.

АТ «ОТП БАНК» як депозитарна установа, діє на підставі ліцензій на право здійснення депозитарної діяльності на фондовому ринку за такими видами діяльності: депозитарна діяльність депозитарної установи (Ліцензія серія АЕ №263434 від 01.10.2013); діяльність із зберігання активів інститутів спільного інвестування (Ліцензія серія АЕ №263435 від 01.10.2013); діяльність із зберігання активів пенсійних фондів (Ліцензія серія АЕ №263436 від 01.10.2013).

Для здійснення депозитарної діяльності в АТ "ОТП БАНК" створено внутрішній структурний підрозділ - Департамент депозитарної діяльності, який повністю відокремлений від інших підрозділів банку, що не здійснюють депозитарну діяльність, та розміщений в окремій будівлі.

Із метою захисту інтересів емітентів та інвесторів депозитарним установам запропоновано створення гарантійного фонду як оптимального методу страхування ризиків в депозитарних установах.

Список використаних джерел

1. АТ «ОТП Банк». – Офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.otpbank.com.ua/>
2. Вимоги до інструментів капіталу, які можуть включатися до початкового капіталу : [Електронний ресурс] : вимоги : [Рішення НКЦПФР від 19 січня 2021 р. № 24]. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0331-21#n15>
3. Квасницька Р. С. Сутнісно-функціональна характеристика фінансових інструментів і професійних агентів ринку ОВДП в Україні [Електронний ресурс] / Р. С. Квасницька, О. М. Гриценко, Т. В. Самкова // Ефективна економіка. – 2024. – № 5. – Режим доступу: <https://nauka.com.ua/index.php/ee/article/view/3763/3798>
4. Квасницька Р., Паюк А. Характеристика та аналітичні реалії учасників професійної діяльності різних видів її здійснення на ринках капіталу / Р. Квасницька, А. Паюк // Economy, finance, management: world problems and development prospects: collective monograph / Andrushchak I. – etc. – International Science Group. – Boston Primedia eLaunch, 2024. P. 243-251.
5. Коваленко Ю.М. Фінансові послуги: сутність і класифікація / Ю.М.Коваленко // Світ фінансів. – 2012. – №3. – С.162-169.
6. Коюда В.О. Сутність та змістовна характеристика послуги як бази управління / В.О. Коюда // ЕКОНОМІКА І СУСПІЛЬСТВО. – 2017. – Вип. 9. – С.473-478.
7. Ліцензійні умови провадження професійної діяльності на ринках капіталу - депозитарної діяльності [Електронний ресурс] [Рішення НКЦПФР від 10.02.2022 № 114]. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0431-22#Text>.
8. Марчук В.Ю., Степанчук М.Г. Депозитарні установи України: основні вектори діяльності / В.Ю. Марчук, М.Г. Степанчук // Приазовський економічний вісник. – 2019. – Вип. 4(15). – С.258-262.

9. Мацук З. А. Фінансові послуги на ринку цінних паперів України: теорія та практика: монографія / З. А. Мацук. – Київ: КНЕУ, 2018. – 367 с.
10. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua>
11. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.nssmc.gov.ua/>
12. Положення про депозитарну діяльність депозитарної установи АТ «ОТП БАНК» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.otpbank.com.ua/pdf/deposit-services/regulations.pdf>
13. Принципи побудови системи депозитарного обліку України [Електронний ресурс] : [прийнято Рішенням РКЦПФР 14.02.2013 р. №198]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vr198863-13#Text>
14. Про акціонерні товариства [Електронний ресурс] : закон : [прийнято Верх. Радою 27 лютого 2022 р. : станом на 19 жовтня 2024 р.]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2465-20#Text>
15. Про депозитарну систему України [Електронний ресурс] : закон : [прийнято Верх. Радою 06 липня 2012 р. : станом на 15 листопада 2024 р.]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5178-17#Text>
16. Про діяльність депозитарних установ щодо зберігання активів інституційних інвесторів [Електронний ресурс] : положення : [прийнято Рішенням РКЦПФР 20.06.2013 р. №1106: станом на 30 вересня 2022 р.]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1199-13#n15>
17. Про інститути спільного інвестування [Електронний ресурс] : закон : [прийнято Верх. Радою 05 липня 2012 р. : станом на 28 квітня 2023 р.]. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5080-17#Text>.
18. Про недержавне пенсійне забезпечення [Електронний ресурс] : закон : [прийнято Верх. Радою 09.07.2003 р. : станом на 01 липня 2021 р.]. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1057-15#Text>.
19. Про провадження депозитарної діяльності [Електронний ресурс] : положення : [прийнято Рішенням РКЦПФР 23.04.2013 р. №735: станом на 06

листопада 2024 р.]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1084-13#n17>

20. Про провадження депозитарної і клірингової діяльності та забезпечення здійснення розрахунків за правочинами щодо цінних паперів Національним банком України [Електронний ресурс] : положення : [прийнято Постановою НБУ 21.12.2017 р. №140: станом на 16 вересня 2024 р.]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0140500-17#Text>

21. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки [Електронний ресурс] : закон : [прийнято Верх. Радою 23 лютого 2006 р. : станом на 15 листопада 2024 р.]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text>

22. Про фінансові послуги та фінансові компанії [Електронний ресурс] : закон : [прийнято Верх. Радою 14 грудня 2021 р. : станом на 8 листопада 2024 р.]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text>

23. Професійна асоціація учасників ринків капіталу та деривативів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.pard.ua/>

24. Рекуненко, І. І. Роль депозитаріїв в функціонуванні депозитарної системи України / І. І. Рекуненко // Науковий вісник Буковинського державного фінансово-економічного університету. Економічні науки : збірник наукових праць. – 2012. - № 2. – С. 138-148.

25. Річний звіт за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року. ОТП. – Режим доступу:

<https://www.otpbank.com.ua/upload/medialibrary/3f7/1i5c1ev2ss207ug4zr9nfzq30rrd7uls/FY21Consolidated.pdf>

26. Річний звіт за рік, який закінчився 31 грудня 2022 року . ОТП. - https://www.otpbank.com.ua/upload/medialibrary/cd4/a9n4mit05pz8is1d0zjaa9swe8qobwaw/OTP_Report_2022.pdf

27. Річний звіт за рік, який закінчився 31 грудня 2023 року . ОТП. – <https://www.otpbank.com.ua/upload/medialibrary/e8e/n02vkt2hx0wgjlwytser3s3mi1grcvc6/2023.pdf>

28. Річний звіт НКЦПФР за 2020 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.nssmc.gov.ua/document/?id=12530000>
29. Річний звіт НКЦПФР за 2021 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.nssmc.gov.ua/document/?id=12887934>
30. Річний звіт НКЦПФР за 2022 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.nssmc.gov.ua/document/?id=13884471>
31. Річний звіт НКЦПФР за 2023 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.nssmc.gov.ua/document/?id=20721190>
32. Солошкіна І. В. Класифікація фінансових послуг в Україні / Солошкіна І. В. // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна Серія «ПРАВО». – 2016. – Вип. 22. – С.81-86.
33. Степанкевич Н. Депозитарне забезпечення функціонування фондового ринку [Електронний ресурс] / Н. Степанкевич // ЕКОНОМІКА ТА СУСПІЛЬСТВО. - 2021. – Вип. 29.– Режим доступу: economyandsociety.in.ua
34. Тарифи на депозитарні послуги (операції), що надаються (здійснюються) Національним банком України, а також на послуги щодо обліку і обігу депозитних сертифікатів Національного банку України [Електронний ресурс] : [прийнято Постановою НБУ 23.05.2023 р. №70]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0070500-23#Text>

Додатки

Додаток А

Таблиця А.1 – Основні підходи до визначення сутності послуг

Автор	Визначення: «Послуга» – це ...
1	2
Підхід із позиції визначення послуги як специфічний товар (товар)	
Малері Р.	нематеріальні активи, що виробляються з метою збуту. Нематеріальні активи (або невідчутна цінність) – це цінність, яка не є фізичним об'єктом, але має вартість – грошову оцінку.
Коул Д. (Cowel D.)	специфічний вид товару. Найважливішою відмінною ознакою послуг є те, що в структурі товару-послуги превіаюють невідчутні якості.
Семенов В., Васильєва О.	специфічний товар, який представляє собою послідовність процесів взаємодії систем виробника і систем споживача в задоволенні фундаментальної користі, яка існує і має споживчу вартість тільки при нерозривному зв'язку цих систем.
Апопій В.	товар особливого виду, діяльність, благо, що задовольняє потреби індивіда, виробництва і суспільства, має споживчу вартість і вартість, результат якої може мати матеріальну і нематеріальну форми.
Підхід з позиції визначення послуги як благо, користь, ефект, вигода, результат	
Норманн Р. (Norman Ed. R.)	користь, запропонована клієнту організацією сфери послуг.
Котлер Ф.	будь-який захід або вигоду, що одна сторона може запропонувати іншій і які в основному невідчутні і не призводять до оволодіння будь чим. Виробництво послуг може бути, а може і не бути пов'язане з товаром у його матеріальному вигляді.
Гаврилишин С.	особлива споживча вартість процесу праці, виражена в корисному ефекті, що задовольняє потреби людини, колективу й суспільства.
Миронова Н.	економічне благо у формі діяльності; це дія (або послідовність дій), мета якої, підвищення споживчої корисності об'єкта, на який спрямована ця дія.
Агабабьян Е.	корисний ефект, який виникає в процесі продуктивної праці як цілеспрямованої діяльності. Корисний ефект є не що інше як сукупність корисних властивостей, які направлені на задоволення певної потреби людини”
Співак Л.	Результати економічної діяльності, які набувають матеріально-речової форми і задовольняють певні потреби
Щуковська О.М.	вид блага, що служить засобом задоволення потреб за рахунок здійснення діяльності (шляхом вчинення дій) одним суб'єктом, у корисних якостях якої і міститься суб'єктивний інтерес іншого суб'єкта, і на яку у останнього виникає право вимоги
Підхід з позиції визначення послуги як діяльність (дія, функція)	
Ланге О.	будь-які функції, які пов'язані... із задоволенням людських потреб, але які безпосередньо направлені на виробництво будь-яких предметів”
Данилюк Т.	діяльність, яка здійснюється для задоволення певних потреб або інших зручностей наданих будь-кому
Лавлок К. (Lovelock С.); Пащук О.	вид економічної діяльності, яка створює цінність і забезпечує визначення переваг для споживача в конкретний час і в конкретному місці в результаті відчутних або невідчутних дій, направлених на отримання послуги чи товару
Іванов М.	діяльність, направлена на задоволення потреби через надання (виробництво) відповідно до цієї потреби благ.

Продовження додатку А

Продовження таблиці А.1

1	2
Калачова І.	Результати економічної діяльності, які не набувають матеріально-речової форми і задовольняють певні потреби – особисті, колективні, суспільні
М'ягков П.	діяльність, результати якої не мають матеріального вираження, реалізуються і споживаються в процесі здійснення цієї діяльності
Беррі Л. (Berry L.); Вельмінов Г.	дія або зусилля, а не який-небудь предмет, прилад чи річ.
Любіцева О.; Зав'ялов П., Демидов В.	цілеспрямована діяльність, результати якої є прояв у корисному ефекті.
Кирилович Р.	корисна дія, результатом якої є або виріб, або корисний ефект. Основний зміст полягає в тому, що послуга – дія, яка здійснюється однією стороною для іншої.
Уколов Ф.	корисна дія споживчої вартості товару чи безпосередньо праці
Руделіус В.	вид діяльності, завдяки якій утворюються матеріальні чи нематеріальні вигоди або їх поєднання, які організація надає споживачеві в обмін на гроші або щось інше, що має цінність.
Моргулець О.	економічна діяльність, в результаті якої утворюються додаткові матеріальні чи нематеріальні блага (вигоди), або ж їх поєднання, які продаються і купуються на ринку, а отже є товаром, які організація надає споживачеві в обмін на гроші.
Ткаченко Л.	Результат корисної діяльності, яка змінює стан обличчя або товару, які представляють економічні суб'єкти один одному за попередньою згодою
Панкратьєва Н.	економічна діяльність яка безпосередньо задовольняє потреби членів суспільства, домашніх господарств, потреби різного роду підприємств різних форм власності, об'єднань, організацій і суспільні потреби або потреби суспільства в цілому, не втілені в матеріально-речовій формі
Глязер Л.С.	діяльність, результат якої, як правило, не фіксується у речовій формі
Невадзе Ч.	Будь-яка діяльність у вигляді обслуговування одних фізичних чи юридичних осіб іншими, яка задовольняє людські потреби, але не пов'язана безпосередньо з виготовленням продукції
Підхід з позиції визначення послуги як продукт	
Тикоцький Л.	продукт праці, тотожний по своїй економічній природі матеріальним благам.
Мірзоян А.	специфічний об'єкт цивільних прав, продукт корисної дії або діяльності, що не має майнового вираження, результат якої не має юридичного значення і не може бути гарантованим, яка надається за завданням замовника і передбачає її надання особисто виконавцем і є невіддільним від нього (виконавця)
Підхід з позиції визначення послуги як процес (сукупність робіт, виробництво)	
Гронроус К. (Gronroos C.)	процес, що складається з серії невідчутних дій, які за необхідності виникають між споживачем і обслуговуючим персоналом, фізичними ресурсами, системою підприємства – постачальником послуг.
Челєнков А.	узгоджений процес взаємодії двох або більше суб'єктів ринку, коли одні суб'єкти впливають на інших у цілях створення, розширення чи відтворення можливостей останніх в отриманні фундаментальної користі (благ).

Продовження додатку А

Кінець таблиці А.1

1	2
Хилл Т.	зміна стану особи або товару, що належать певній економічній одиниці, яка виникає в результаті діяльності іншої економічної одиниці з попередньої згоди першої. Іншими словами, це сукупність робіт, що виконуються для задоволення потреб клієнта і мають певну вартість.
Турецький Ш.	виробництво, яке: пов'язане із забезпеченням нормального користування населенням раніше придбаних промислових товарів
Підхід з позиції визначення послуги як споживча вартість	
Маркс К.	особлива споживча вартість, отримана певною працею так, як і будь який інший товар; але особливість споживчої вартості послуги полягає в тому, що праця визначає послуги не як річ, а як діяльність.
Кулибанова В.	реакція виробника на запити ринку що, як наслідок, має споживчу вартість
Стаханов В.	Продукт праці, корисний ефект якого виступає не у формі предмету, а у формі діяльності, яка направлена на предмет або на людину
Тикоцкий Л.	Послуги є продуктом суспільної праці і які подібні за своєю економічною природою до матеріальних благ

Додаток В

Серія АЕ	ЛІЦЕНЗІЯ	№ 263434
НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ З ЦІННИХ ПАПЕРІВ ТА ФОНДОВОГО РИНКУ		
Професійна діяльність на фондовому ринку – депозитарна діяльність		
Депозитарна діяльність депозитарної установи		
ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»		
Ідентифікаційний код юридичної особи	21685166	
Місцезнаходження юридичної особи	01033, м. Київ, вул. Жилянська, будинок 43	
Дата прийняття та номер рішення про видачу ліцензії	01.10.2013 № 2148	
Строк дії ліцензії	з 12.10.2013 необмежений	
Голова Комісії	Д. Тевелєв	
Дата видачі ліцензії	01.10.2013	

Продовження додатку В

Серія АЕ	ЛІЦЕНЗІЯ	№ 263435
НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ З ЦІННИХ ПАПЕРІВ ТА ФОНДОВОГО РИНКУ		
Професійна діяльність на фондовому ринку – депозитарна діяльність Діяльність із зберігання активів інститутів спільного інвестування		
ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТПІ БАНК»		
Ідентифікаційний код юридичної особи	21685166	
Місцезнаходження юридичної особи	01033, м. Київ, вул. Жиланська, будинок 43	
Дата прийняття та номер рішення про видачу ліцензії	01.10.2013 № 2148	
Строк дії ліцензії	з 12.10.2013 необмежений	
Голова Комісії	Д. Тевелєв	
Дата видачі ліцензії	01.10.2013	

Кінець додатку В

Серія АЕ	ЛІЦЕНЗІЯ	№263436
НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ З ЦІННИХ ПАПЕРІВ ТА ФОНДОВОГО РИНКУ		
Професійна діяльність на фондовому ринку – депозитарна діяльність		
Діяльність із зберігання активів пенсійних фондів		
ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ОТП БАНК»		
Ідентифікаційний код юридичної особи	21685166	
Місце знаходження юридичної особи	01033, м. Київ, вул. Жилинська, будинок 43	
Дата прийняття та номер рішення про видачу ліцензії	01.10.2013 № 2148	
Строк дії ліцензії	з 12.10.2013 необмежений	
Голова Комісії	 Д. Тевелен	
Дата видачі ліцензії	01.10.2013	

Додаток Г

СТАНДАРТНІ ТАРИФИ НА ДЕПОЗИТАРНІ ПОСЛУГИ АТ «ОТП БАНК»

TYPICAL TARIFFS FOR CUSTODY SERVICES OF OTP BANK

Затверджено

Додаток № 1
до Рішення Тарифного комітету № 96
від 12.09.2023 р.
Починають діяти з 01.10.2023 р.

Прийм документів на опрацювання в межах депозитарної системи України / Documents accepting and further processing in National Depository system	09:30 - 15:30
Прийм документів на опрацювання в межах Депозитарної установи / Documents accepting and further processing in operation system of depository institution	09:30 - 16:30
Прийм документів на виконання адміністративних операцій / Documents accepting for administrative operations execution	09:30 - 17:00
Обідня перерва / Lunch break	13:00 - 14:00

Тип Депонента, який може скористатись послугами Депозитарної установи на умовах відповідного тарифного пакета / Type of Depositor which may use appropriate Tariff Package	Фізична особа резидент України	Фізична особа нерезидент України	Юридична особа резидент України (включаючи інститут спільного інвестування (надати - ICI))	Юридична особа нерезидент України
	Individual resident of Ukraine	Individual non-resident of Ukraine	Legal entity resident of Ukraine (including mutual investment fund (hereinafter - ICI))	Legal entity non-resident of Ukraine
Особливі умови стандартних тарифних пакетів / Special conditions of typical Tariff Packages	Примітки 3, 5-8, 16.	Remarks 5-8, 13, 16.	Примітки 3, 5-8, 16.	Remarks 5-8, 13, 16.
1. Адміністративні операції / 1. Administrative operations				
1.1. Відкриття рахунку в ЦДП / Securities account opening	750 грн. (Примітка 10)	50 USD (Remark 10)	1 000 грн.	70 USD
1.2. Абонентська плата (плата за ведення рахунку в ЦДП) / Maintenance of the securities account	20 грн. (Примітка 11, 21)	10 USD (Remark 11, 21)	50 грн (Remark 20)	10 USD (Remark 20)
1.3. Внесення змін до анкети рахунку в ЦДП / Amendments to the securities account questionnaire	100 грн. (Примітка 1, 4)	10 USD (Remark 1, 4)	200 грн. (Примітка 1)	10 USD (Remark 1)
1.4. Закриття рахунку в ЦДП / Securities account closing	Окремо не встановлюється / Free of charge			
2. Облік та зберігання прав на цінні папери / 2. Securities rights recording and safekeeping				
2.1. Депозитарний облік та зберігання прав на цінні папери українських емітентів, в т.ч. ОЗДП (облігації зовнішньої державної позики) / Safekeeping and recording of securities rights for securities of Ukrainian Issuers including Government securities placed outside Ukraine (Ukrainian eurobonds)	0,005%, але не менше ніж 50 грн. та не більше ніж 5 000 грн. (Примітка 5, 11, 21)	0,005%, min 30 USD and max 1350 USD (Remark 5, 11, 21)	0,005%, але не менше ніж 150 грн. та не більше ніж 30 000 грн. (Примітка 5, 20)	0,005%, min 30 USD and max 1350 USD (Remark 5, 17, 20)
На місяць від загальної номінальної вартості ЦП на рахунок станом на останній день місяця / Per month from the securities nominal value as of the last working day of the month				
2.2. Депозитарний облік та зберігання прав на цінні папери, облік яких здійснюється на рахунках Центрального депозитарію, відкритих у депозитарії іноземної держави або міжнародній депозитарно-кліринговій установі / Safekeeping and recording of securities rights for securities recorded on the accounts of Central Securities Depository opened in foreign depository or foreign clearing Institution	0,01%, але не менше 25 EUR для цінних паперів, що допущені до обігу в Україні, та не менше 150 EUR для цінних паперів, які не допущені до обігу в Україні (Примітка 19) 0,01% - min 25 EUR for securities that are admitted for circulation in Ukraine and min 150 EUR for securities that are not admitted for circulation in Ukraine (Remark 19)			
2.3. Депозитарний облік та зберігання прав на цінні папери, облік яких здійснюється на рахунок депозитарної установи в іноземній фінансовій установі / Safekeeping and recording of rights for securities recorded on the Custodian's account in foreign financial Institution	0,01% від ринкової або номінальної вартості цінних паперів на місяць, але не менше 10 EUR (Примітка 19) 0.01% from the securities market or face value per month, min 10 EUR (Remark 19)			
3. Облікові операції без постави проти платежу / 3. Settlement of transactions without DVP				
3.1. Зарахування/Списання/Переказ ЦП, не зазначених в пп. 3.2. - 3.9. / Receiving/Writing off/Delivery of securities not mentioned in clause 3.2. - 3.9.	0,01%, але не менше ніж 100 грн. та не більше ніж 500 грн. (Примітка 1, 14, 18, 20)	0,01%, min 40 USD and max 300 USD (Remark 1, 14, 18, 20)	0,01%, але не менше ніж 100 грн. та не більше ніж 500 грн. (Примітка 1, 14, 18, 20)	0,01% min 40 USD and max 300 USD (Remark 1, 14, 18, 20)
3.2. Зарахування/Списання/Переказ ОЗДП / Receiving/Writing off/Delivery of Ukrainian eurobonds	Для операцій з ОЗДП, які переводяться до депозитарної системи України - 0,01%, але не менше 30 EUR та не більше 100 EUR / (Примітка 1, 5, 14) For the operations with Ukrainian eurobonds that are transferred to/from the Depository system of Ukraine - 0,01%, min 30 EUR and max 100 EUR (Remark 1, 5, 14)			
Для операцій з ОЗДП в межах депозитарної системи України:				
	0,01% але не менше ніж 350 грн. та не більше ніж 1000 грн. (Примітка 1, 14)	0,01% min 40 USD and max 300 USD (Remark 1, 14)	0,01% але не менше ніж 500 грн. та не більше ніж 1500 грн. (Примітка 1, 14)	0,01% min 40 USD and max 300 USD (Remark 1, 14)
3.3. Зарахування/Списання/Переказ ОВДП внаслідок проведення розрахунків за принципом "поставка цінних паперів без оплати", укладених поза фондовою біржею, та первинного розміщення/Receiving/Writing Off/Delivery of Government bonds on RFD/ principle under the agreements concluded on OTC market and primary placement	зарахування/переказ/списання на погашення - окремо не встановлюється, списання на рахунок в іншій депозитарній установі - 0,1%, але не менше 500 грн. (Примітка 1, 14)	зарахування/переказ/списання на погашення - окремо не встановлюється, списання на рахунок в іншій депозитарній установі - 0,1%, але не менше 500 грн. (Примітка 1, 14)	0,01% але не менше ніж 500 грн. та не більше ніж 1500 грн. (Примітка 1, 14, 20)	0,01% min 40 USD and max 300 USD (Remark 1, 14, 20)
3.4. Зарахування/Списання/Переказ цінних паперів, облік яких здійснюється на рахунках Центрального депозитарію, відкритих у депозитарії іноземної держави або міжнародній депозитарно-кліринговій установі (Примітка 15) / Receiving/Writing off/Delivery of securities that recorded on the accounts of Central Securities Depository opened in foreign depository or foreign clearing Institution (Remark 15)	Для операцій з цінними паперами, які переводяться до депозитарної системи України - 100 EUR (Примітка 1) / For the operations with securities that are transferred to/from the Depository system of Ukraine - 100 EUR (Remark 1)			
Для операцій в межах депозитарної системи України - 50 євро (Примітка 1, 5, 14) / For the operations within Depository system of Ukraine - 50 EUR (Remark 1, 5, 14)				
3.5. Зарахування/Списання цінних паперів, облік яких здійснюється на рахунок депозитарної установи в іноземній фінансовій установі (Примітка 15) / Receiving/Writing off/Delivery of securities that recorded on Custodian's account in foreign financial Institution (Remark 15)	Зарахування/списання на рахунок депонента в Україні - 25 EUR (Примітка 1) / Receiving/Writing off to/from the Depositor's account in Ukraine - 25 EUR (Remark 1) Списання на рахунок в іншій іноземній фінансовій установі - 150 EUR (Примітка 1) / Writing off to the account in another foreign financial Institution - 150 EUR (Remark 1)			
3.6. ВСПФ «ОТП Класичний», ІСПФ «ОТП Валютний», ВСПФ «ОТП Фонд Акцій», ПНЗФ «ОТП Інвест+», ПНЗФ «ОТП...»	200 грн. (Примітка 1, 12)			0,01% min 40 USD and max 300 USD (Remark 1)
3.7. Списання ЦП наступних ІСІ: ВСПФ «ОТП Класичний», ІСПФ «ОТП Валютний» / Writing off/Delivery of securities of such IS: OSMF «OTP Classic», ISMF «OTP Valutny»	0,5%, але не менше ніж 200 грн. та не більше ніж 2000 грн. (Примітка 1, 12, 14)			0,01%, min 40 USD and max 300 USD

Продовження додатку Г

3.8.	Списання ЦП наступних ІСІ: ВСЛПФ «ОТП Фонд Акцій», ПНЗФ «ОТП Invest», ПНЗФ «ОТП Подвійний», ПНЗФ «ОТП Діти» / Writing off/Delivery of securities of such IF: OSMF «OTR Equity Funds», CNMF «OTR Invest», CNMF «OTR Podvynnyy», CNMF «OTR Kids»	1% але не менше ніж 400 грн. та не більше ніж 2000 грн. (Примітка 1,12,14)			(Remark 1, 14)
3.9.	Списання ЦП наступних ІСІ: ПНЗФ «ОТП Подвійний результат» / Writing off/Delivery of securities of such IF: CNMF «OTR Podvynnyy result»	1% але не менше ніж 400 грн. та не більше 1000 грн. (Примітка 1,12,14)			0,01%, min 40 USD and max 300 USD (Remark 1, 14)
3.10.	Блокування/Розблокування ЦП за розпорядженням депонента / Blocking/Unblocking of securities according to the Client's instruction (order)	0,01%, але не менше ніж 100 грн. та не більше ніж 500 грн. (Примітка 1, 14)	0,01%, min 50 USD and max 300 USD (Remark 1,14)	0,01%, але не менше ніж 100 грн. та не більше ніж 1 000 грн. (Примітка 1, 14)	0,01%, min 50 USD and max 300 USD (Remark 1, 14)
3.11.	Відміна розпорядження на проведення операції / Recalling of order to transaction	100 грн. (Примітка 1)	50 USD (Remark 1)	100 грн. (Примітка 1)	50 USD (Remark 1)
3.12.	Проведення операції в межах депозитарної системи України після завершення операційного дня Депозитарної установи згідно замовлення Депонента / Execution of transaction in National Depository system after operation day closing	Подвійний тариф + відшкодування вартості послуг відповідного депозитарію на подовження операційної доби (Примітка 1) / Double fee + compensation of Depository tariffs for the operational day extension (Remark 1)			
		Від стандартної вартості операції / From the standart transaction cost			
4. Облікові операції за принципом поставка проти платежу / 4. Settlement of transactions made on delivery versus payment basis (DVP)					
4.1.	Блокування ЦП на рахунок Депонента для забезпечення розрахунку за принципом "поставка проти оплати" / Securities blocking on Depositor's account for settlement of transactions on DVP basis	50 грн. (Примітка 1, 21)	5 USD (Remark 1, 21)	50 грн. (Примітка 1, 20)	5 USD (Remark 1, 20)
4.2.	Розблокування ЦП на рахунок Депонента, що були зарезервовані для забезпечення розрахунку за принципом "поставка проти оплати" / Securities unblocking on account of Depositor reserved for making settlements on DVP basis	50 грн. (Примітка 1, 21)	5 USD (Remark 1, 21)	50 грн. (Примітка 1, 20)	5 USD (Remark 1, 20)
4.3.	Зарахування/Списання ЦП по рахунок Депонента за договорами щодо цінних паперів, які розраховуються за принципом "поставка проти оплати" на підставі інформації, отриманої від Депозитарію НБУ або НДУ / Receipt/Delivery of securities on account of Depositor on DVP basis according to the information received from the NBU Depository or NDU	0,01% але не менше ніж 100 грн. та не більше ніж 500 грн. (Примітка 1, 14, 21)	0,01% min 40 USD and max 300 USD (Remark 1, 14, 21)	0,01% але не менше ніж 100 грн. та не більше ніж 500 грн. (Примітка 1, 14, 20)	0,01% min 40 USD and max 300 USD (Remark 1, 14, 20)
4.4.	Зарахування /Списання ОБДП та ОЗДП наслідок проведення розрахунку за принципом "поставка проти оплати", укладених поза фондовою біржею/проведення операції за принципом "оплата проти поставок" /Receipt/Delivery of Government bonds and Ukrainian eurobonds on DVP principle under the agreements concluded on OTC market/settlement of transactions under Payment against delivery principle	0,01% але не менше ніж 350 грн. та не більше ніж 1000 грн. (Примітка 1, 14, 21)	0,01% min 40 USD and max 300 USD (Remark 1, 14, 21)	0,01% але не менше ніж 500 грн. та не більше ніж 1500 грн. (Примітка 1, 14, 20)	0,01% min 40 USD and max 300 USD (Remark 1, 14, 20)
5. Інформаційні операції / 5. Information services					
5.1.	Надання вилком з рахунку в ЦП (заяту та/або повідомлення) за підсумками операції / Statement (report and/or notification) after transaction	Окремо не астановлюється / Free of charge			
5.2.	Надання вилком з рахунку в ЦП за розпорядженням (запитом) Депонента / Issue of additional statement from securities account according to Depositor order (Inquiry)	75 грн. (Примітка 1)	10 USD (Remark 1)	100 грн. (Примітка 1)	10 USD (Remark 1)
		За вилком розміром до 10 (десяти) аркушів та за кожні наступні 10 (десять) аркушів (Примітка 1) / Per statement not more than 10 sheets and each next 10 sheets (Remark 1)			
5.3.	Внесення до реєстру брокерів інформації змін внесеної інформації надання документу, який містить інформацію що була внесена до реєстру договорів брокерів, які проводять операції на ринку ЦП / Inputing of information into a broker's register/ changing of information in broker's register/ assignment the document that contain the information from broker's register	200 грн. (Примітка 1)	30 USD (Remark 1)	300 грн. (Примітка 1)	30 USD (Remark 1)
5.4.	Надання нестандартних інформаційних довідок за запитом Депонента / Information non standart report according to Depositor's Inquiry	150 грн. (Примітка 1) / 150 UAH (Remark 1)			
5.5.	Надання довідково - аналітичних матеріалів, що характеризують ринок цінних паперів / Information and analytics reports and data about stock market	За домовленістю (Примітка 2) / Upon agreement (Remark 2)			
6. Корпоративні операції / 6. Corporate operations					
6.1.	Отримання доходу та погашень по цінним паперам українських емітентів та ОЗДП / Income collection and transfer to current account of Depositor for securities of Ukrainian Issuers and Ukrainian eurobonds	0,1 % від суми, що перераховується, але не менше 100 грн. (Примітка 1, 8, 20)	0,1% from total transaction amount min 50 USD and max 300 USD (Remark 1, 8, 20)	0,1 % від загальної суми, що перераховується Депоненту, але не менше ніж 150 грн. (Примітка 1, 8, 20)	0,1% from total transaction amount min 50 USD and max 300 USD (Remark 1, 8, 20)
6.2.	Отримання доходу та погашень по цінним паперам, облік яких здійснюється на рахунках Центрального депозитарію, відкритих у депозитарії іноземної держави або міжнародній депозитарно-кліринговій установі, та їх переказ на поточний рахунок Депонента / Income collection and transfer of incomes to current account of Depositor which come for securities recorded on the accounts of Central Securities Depository opened in foreign depository or foreign clearing Institution	0,1 % від суми, що перераховується, але не менше 50 EUR (Примітка 1, 9) / 0,1% from the total transferred amount, min 50 EUR (Remark 1, 9)			
6.3.	Отримання доходу та погашень по цінним паперам, облік яких здійснюється на рахунок Депозитарної установи в іноземній фінансовій установі, та їх переказ на поточний рахунок Депонента / Income collection and transfer of incomes to current account of Depositor which come for securities recorded on the Custodian's account in foreign financial Institution	0,1 % від суми, що перераховується, але не менше 25 EUR (Примітка 1, 9) / 0,1% from the total transferred amount, min 25 EUR (Remark 1, 9)			
6.4.	Забезпечення участі у дистанційних загальних зборах акціонерів (учасників корпоративного інвестиційного фонду) / Ensuring participation in remote general meetings of shareholders (participants of corporate investment fund)	500 грн за збори	25 USD за збори	1000 грн за збори	50 USD за збори
7. Інші депозитарні послуги / 7. Other services					
7.1.	Надання копій документів з юридичної справи Депонента, що знаходяться у Депозитарній установі / Depositor's file duplicating according to the Depositor's request for its needs	50 грн. (Примітка 1)	5 USD (Remark 1)	50 грн. (Примітка 1)	5 USD (Remark 1)
		За один аркуш / Per 1 page			

Кінець додатку Г

7.2.	Надання довідково - аналітичних матеріалів щодо виконання депозитарних операцій на індивідуальних умовах на підставі окремих договорів, стороною яких виступає Банк / Information and analytics reports and data's according to particular agreements with Bank	За домовленістю (Примітка 2) / Upon agreement (Remark 2)
7.3.	Надання депозитарних послуг на індивідуальних умовах на підставі окремих договорів, стороною яких виступає Банк / Custody service according to additional agreements with Bank	За домовленістю (Примітка 2) / Upon agreement (Remark 2)
ПРИМІТКИ:		
1	Даний тариф розраховується за кожну окрему операцію/послугу. For each separate transaction or service.	
2	Дана послуга надається за умови укладання між Депозитарною установою і Депонентом відповідної додаткової угоди або окремого договору на надання даної послуги. This service is rendered according to the conditions of additional contract or special contract between the Custody department and the Depositor.	
3	Якщо інше не вказано прямо, розрахунок тарифу за облік та зберігання прав на цінні папери та операції з облигаціями внутрішньої державної позики та/або облигаціями зовнішньої державної позики України та/або іншими цінними паперами, номінованими в іноземній валюті, розраховується відповідно до валюти, в якій вони номіновані, та конвертується у гривню за курсом НБУ на дату нарахування. If there are no other covenants, the calculation of tariffs for safekeeping and recording of securities rights and transactions with Internal and external Government bonds of Ukraine and/or other securities nominated in foreign currency is executed in the currency of their issue and converted to UAH according to the exchange rate of the National Bank of Ukraine as of the date of accrual.	
4	Внесення змін до анкети рахунку в ЦП щодо керуючого рахунком в ЦП ТОВ «КУА «ОТП Капітал» або за його розпорядженнями окремо не тарифікуються. Amendments to the securities account questionnaire regarding account manager OTP Capital or under its orders are free of charge.	
5	Тарифи розраховані без урахування ПДВ. Наведені послуги не є об'єктом ПДВ на підставі п. 196.1.1. ст. 196 Податкового Кодексу України. The tariffs are calculated without VAT. The given services aren't subject to VAT according to the Item 196.1.1. of the Tax Code of Ukraine.	
6	Тарифи можуть бути змінені Депозитарною установою, шляхом розміщення відповідної інформації на офіційному веб-сайті Депозитарної установи або в приміщенні Депозитарної установи. Tariffs can be changed by Custodian after placement of such information on official web site of Custodian or their disclosure in the Custodian premises accessible for Depositors.	
7	Даний тарифний пакет не має обмежень по строку дії. The given tariffs package has no restrictions on period of validity.	
8	Для надання послуг, які не передбачені даним тарифним пакетом можуть бути укладені додаткові угоди. Other Custody services, which are not mentioned in actual tariffs, can be provided in case of additional agreements conclusion.	
9	Тариф застосовується лише за умови перерахування отриманих доходів та погашень за ЦП на рахунок Депонента, відкритий в ОТП Банку. У разі перерахування отриманих доходів та погашень на рахунок Депонента, відкритий в іншому банку, додатково стягується комісія у розмірі 25.00дол. США для фізичних осіб та 50.00дол.США для юридичних осіб. The tariffs are applicable only under condition of income transfer to the cash account of the Depositor opened in OTP BANK. In case of income transfer to the cash account opened in another bank, an extra fee in amount of USD25 for private individuals and USD50 for legal entities will be charged.	
10	Тариф окремо не встановлюється для клієнтів Банку, які придбали пакет банківських послуг "Platinum", "Elite", "Elite Persona", "Premium" і обслуговуються в Банку за даним тарифним пакетом, членів родини клієнта Приватного банкіingu, а також у разі відкриття рахунку на ім'я малолітньої або неповнолітньої особи для зарахування цінних паперів ПНЗФ "ОТП Діти" ТОВ "КУА "ОТП Капітал". The tariff is not applied for those Clients who bought the package of banking services "Platinum", "Elite", "Elite Persona", "Premium" and are served on this package terms, for Private Banking Clients' family members as well as in case of account opening in children's name for crediting securities of CNMIF "OTP Kids" of AMC "OTP Capital".	
11	Тариф окремо не встановлюється щодо цінних паперів пайових інвестиційних фондів (ПІФ) під управлінням ТОВ «КУА «ОТП Капітал», крім венчурних фондів. Free of charge for securities of MIF managed by OTP Capital, except for venture funds.	
12	Комісія за проведення даної операції розраховується виключно в гривні і сплачується під час здійснення операції купівлі-продажу цінних паперів. Fee for execution of this transaction is charged only in UAH and paid during execution of securities sale-purchase.	
13	За умови надання Депонентом до Депозитарної установи письмового запиту у довільній формі щодо зміни валюти, в якій нараховується комісія, після опрацювання запиту нові нарахування комісії можуть конвертуватися в гривню за курсом Національного Банку України на дату нарахування такої комісії. Upon receipt of Depositor's application in free form to change the currency in which the commission is calculated, and after processing of this request: all new commissions can be charged in UAH under National Bank of Ukraine exchange rate as of the date of fees accrual.	
14	Від загальної номінальної вартості пакеу ЦП. From total nominal value of securities holding.	
15	Цінні папери, яким присвоєний міжнародний ідентифікаційний номер цінних паперів (ISIN), що має будь-який префікс крім "UA", відповідно до міжнародного стандарту ISO 6166. Securities that has been given an International Identification number (ISIN) which has any prefix except "UA", in compliance with International standard ISO 6166.	
16	Розрахунок вартості послуг для нарахування комісії в останній робочий день місяця, при якому застосовується конвертація валют, може здійснюватися в день виконання операції, в останній робочий день місяця або в день формування рахунку для попередньої оплати, в залежності від виду операції на вибір Депозитарної установи. При цьому використовується офіційний курс НБУ на дату такого розрахунку. The calculation of services value for accrual of fees at closing date which require currency conversion, may take place at the day of transaction execution, the last working day of the month or at the date of Issuing of Invoice for prepayment, depending on type of transaction at the Custodian's choice. For such calculations the Custodian uses the official exchange rate of National Bank of Ukraine as of the date of calculation.	
17	У разі зберігання на рахунок у цінних паперах цінних паперів одного емітента, загальна номінальна вартість яких перевищує 5,0 млрд.грн., комісія за облік таких цінних паперів та абонплата складає 250 дол.США на квартал. In case of safekeeping of securities of one Issuer with the total nominal value exceeding UAH 5,0 bln, the fee for securities safekeeping and recording as well as fee for maintenance of securities account will amount to USD 250 per quarter.	
18	Тариф окремо не встановлюється у разі списання прав на цінні папери внаслідок виконання безумовних операцій, пов'язаних з анулюванням випуску цінних паперів та сквіз-аутом. Tariff is not applicable in case of rights for securities writing off due to the execution of unconditional transactions related to cancellation of securities issue and squeeze-out.	
19	Для іноземних пайових цінних паперів комісія розраховується від ринкової вартості відповідно до котирувань цінного паперу на іноземних фондових біржах станом на передостанній робочий день місяця. Для іноземних боргових та інших цінних паперів розрахунок здійснюється від номінальної вартості. For equities the calculation is based on the market value according to the securities quotations on International stock exchanges as of the penultimate working day of the month. For debt and other securities the calculation is based on the face value.	
20	Тариф не встановлюється щодо військових облигацій внутрішньої державної позики (військових ОВДП), перелік яких визначено Міністерством фінансів України. The Tariff is not applied for Warlike Domestic Government bonds the list of which is determined by the Ministry of Finance of Ukraine.	
21	Тариф не встановлюється щодо облигацій внутрішньої державної позики (ОВДП) The Tariff is not applied for Domestic Government bonds (T-Bills)	